

Környezetvédelmi termékdíj

(2011. évi LXXXV. törvény a környezetvédelmi termékdíjról, 343/2011. Korm. rendelet a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény végrehajtásáról)

Az egyes termékek funkciójuk betöltése során használatukkal, valamint elhasználódásuk után - általában hulladékként - terhelik vagy veszélyeztetik a környezetet. A termékdíjas szabályozás célja, hogy ösztönzőleg hasson a szennyezőanyag kibocsátásának csökkentésére, elősegítse a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodást, illetve a hazai és nemzetközi előírásokon alapuló hulladékgazdálkodási célkitűzések megvalósulását. További célja, hogy a termékdíj-köteles termékek által közvetve vagy közvetlenül okozott környezeti károk megelőzéséhez, mérsékléséhez az állam számára pénzügyi forrásokat teremtsen. E veszélyek és várható terhelések csökkentése, illetve a pénzügyi források megteremtése érdekében a termék első belföldi forgalomba hozója, saját célú felhasználója vagy készletre vevője köteles a termék tömegére megállapított díjat fizetni, a következők szerint.

1. Tárgyi hatály – termékdíj-köteles termékek köre

A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény (továbbiakban: Ktdt.) alapján a termékdíjköteles termékek körébe tartozik

- a) az akkumulátor;
- b) a csomagolóanyag;
- c) az egyéb kőolajtermék;
- d) az elektromos, elektronikai berendezés;
- e) a gumiabroncs;
- f) a reklámhordozó papír;
- g) az egyéb műanyag termék;
- h) az egyéb vegyipari termék;
- i) az irodai papír.¹

A fenti termék kategóriák összefoglalóan jelölik ki a termékdíj-köteles termékek körét, melyekre vonatkozó magyarázat a törvény 2. § 8., 9., 10., 11., 13., 18a., 26. pontjaiban található. A Ktdt. 1. melléklete szerinti termékdíj-köteles termékek azonosítása során a tárgyév január 1-én hatályos áruosztályozási szabályokat szükséges alkalmazni. Egy konkrét termék akkor tekinthető termékdíj-köteles terméknek, ha megfelel a Ktdt. szövegében meghatározott definíciónak, vámtarifaszáma megtalálható a Ktdt. hivatkozott mellékletében és nem szerepel a kivételek között.

A termékdíjköteles termékek azonosítása kódrendszer alkalmazásával történik, ennek megfelelően a termékdíjas szabályozás megkülönböztet KT (környezetvédelmi termék kód) és CsK (csomagolóanyag katalógus kódszám) kódokat, melyek a termékek azonosításán túl a termékdíj-kötelezettség megállapítására egyaránt szolgálnak. A termékdíj-köteles

¹ Ktdt. 1.§ (3) bekezdés

csomagolószerek CsK kódját a Vhr. 1. melléklet A) cím II. pontja, míg a további termékdíj-köteles termékek környezetvédelmi termékkódját az 1. melléklet B) címe tartalmazza.

Új termékdíj-köteles termék jön létre, ha a feldolgozás, megmunkálás következtében a termék Ktdt. 1. mellékletben meghatározott vámtarifaszáma, vagy a Vhr-ben meghatározott környezetvédelmi termékdíjkódjának vagy csomagolószerszerűségében a csomagolószerszerűség szerinti kódszámának első három jegye megváltozik.²

1.1. Akkumulátor

Az akkumulátor termékáram a Ktdt. 1. számú mellékletében az ex **8507 vtsz.** alá osztályozandó „*Elektromos akkumulátorok, beleértve ezek akár téglalap (bekeértve a négyzet) alakú elválasztólemezeit is, a 8507 50 a 8507 60 és a 8507 90 alszám alá tartozó termékek és a nátrium-kén (NaS) helyhez kötött energiatároló berendezés kivételével*” árukat tartalmazza. A kivételek körébe a 8507 50 vtsz. alá tartozó nikkelfém-hidrid akkumulátor, a 8507 60 vtsz. alá tartozó lítium-ion akkumulátor, az 8507 90 vtsz. alá osztályozandó alkatrészek, illetve a helyhez kötött nátrium-kén (NaS) energiatároló berendezések tartoznak.

1.2. Csomagolószerszerűség

A termékdíj-kötelesnek minősülő csomagolószerszerűségek listáját anyagáramonkénti bontásban, vtsz. szerint a Ktdt. 1. melléklete tartalmazza, megnevezve a tárgyi hatály alóli kivételeket.

Csomagolószerszerűség³ fogalmkörébe a csomagolóeszköz, a csomagolóanyag és a csomagolási segédanyag tartozik.

Csomagolóeszköz⁴ a termék vagy a kisebb csomagolás befogadására, egységbe fogására kialakított, meghatározott anyagú, szerkezetű – általában ipari, vagy szolgáltató jellegű tevékenység keretében előállított – ideiglenes védőburkolat, továbbá a raklap. Csomagolóeszköznek minősül például a hullámkarton doboz, PET palack, műanyag bevásárló reklám táskák, stb.

Csomagolóanyag⁵ a csomagolóeszközök előállítására, illetve az ideiglenes védőburkolat kialakítására közvetlenül alkalmazható szerkezeti anyagok gyűjtőfogalma. Csomagolóanyag például a hullámkarton lemez, csomagolópapír, síkfólia, stb.

Csomagolási segédanyag⁶ a csomagolás kiegészítő vagy járulékos részeként felhasználható – így különösen záró, rögzítő, párnázó, díszítő – elemek, valamint kellékek, így különösen címke, páralekötő anyag, hordfogantyú, ragasztó gyűjtőfogalma. Csomagolási segédanyag például a címke, a kupak, dugó, pántoló szalag, stb.

A kereskedelmi csomagolás és a kereskedelmi csomagolószerszerűség fogalmakat 2018. január 1-jétől a törvény nem tartalmazza. A törvény az értelmező rendelkezések között bevezette a fém ital-csomagolószerszerűség meghatározást. Fém ital-csomagolószerszerűség a kizárólag fémből készült, fogyasztásra kész italok fogyasztói (elsődleges) közvetlen csomagolására alkalmas

² Ktdt. 1. § (5) bekezdés

³ Ktdt. 2. § 11. pont

⁴ Ktdt. 2. § 9. pont

⁵ Ktdt. 2. § 8. pont

⁶ Ktdt. 2. § 10. pont

csomagolószer, a záróelem kivételével, ide nem értve a doboz, hordó palást lezárására szolgáló, vagy azzal egybeépített záróelemét.⁷

1.3. Egyéb kőolajtermék

A Ktdt. 1. számú melléklete szerint az **egyéb kőolajtermékek** – mint termékdíj-köteles termékek – körébe az alábbi vámtarifaszámok alá osztályozandó termékek tartoznak:

Vámtarifaszám	Megnevezés
2710 19 81 2710 20 90	Motorolaj, kompresszor-kenőolaj, turbina-kenőolaj, biodízel-tartalommal is
2710 19 83 2710 20 90	Hidraulikaolaj, biodízel tartalommal is
2710 19 85 2710 20 90	Fehérolaj, folyékony paraffin, biodízel-tartalommal is
2710 19 87 2710 20 90	Hajtóműolaj és reduktorolaj, biodízel-tartalommal is
2710 19 91 2710 20 90	Keverék fémmegmunkáláshoz, formaleválasztó olaj, korróziógátló olaj, biodízel-tartalommal is
2710 19 93 2710 20 90	Villamosszigetelési olaj, biodízel-tartalommal is
2710 19 99 2710 10 90	Más kenőolaj és más olaj, biodízel tartalommal kivéve kenőzsírok
3403	Kenőanyagok (beleértve a kenőanyagokon alapuló vágóolaj-, a csavar vagy csavaranya meglazítására szolgáló-, rozsdagátló- vagy korróziógátló- és az öntvényformakenő készítményeket is), és textil, bőr, szőrme vagy más anyagok kezeléséhez használt készítmények, kőolaj vagy bitumenes ásványokból előállított olajtartalommal, kivéve kenőzsírok
3819 00 00	Hidraulikus fékfolyadék és más elkészített folyadék hidraulikus hajtóműhöz, amely kőolajat vagy bitumenes ásványokból nyert olajat nem, vagy 70 tömegszázaléknál kisebb arányban tartalmaz kivéve: amely kőolajat vagy bitumentes ásványokból nyert olajat nem tartalmaz

1.4. Elektromos, elektronikai berendezés

Az **elektromos, elektronikai berendezés**⁸ legfeljebb 1000 V váltakozó feszültségű, valamint legfeljebb 1500 V egyenfeszültségű árammal működő berendezés, amelynek rendeltetésszerű működése elektromágneses mezőktől vagy elektromos áramtól függ, ideértve az elektromágneses mező, illetve elektromos áram előállítását, mérését, átvitelét biztosító eszközöket is, kivéve a nagyméretű rögzített ipari szerszámot és a világűrben való felhasználásra tervezett elektromos, elektronikai berendezést

Az e-hulladék irányelv (az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló 2012/19/EU Irányelv, WEEE) 2. cikk (1) bekezdés b) pontja szerint az unióban egységesen az irányelv III. melléklete szerinti besorolásokat kell alkalmazni az elektromos és elektronikai

⁷ Ktdt. 2. § 13. c pont

⁸ Ktdt. 2. § 13. pont

berendezésekre, így a korábbi kilenc helyett öt termék kategória került kijelölésre. A fentiekre tekintettel a törvény 1. melléklete az E+E termékek vámtarifaszámok szerinti felsorolását kategóriánkénti csoportosítás nélkül tartalmazza.

A WEEE irányelv III. cikke szerinti termékkörök:

- Hőcserélő berendezések
- Képernyők, monitorok és olyan berendezések, amelyek 100 cm²-nél nagyobb felszíni képernyőt tartalmaznak
- Nagygépek (bármely külső méret meghaladja az 50 cm-t)
- Kisgépek (egyik külső méretük sem haladja meg az 50 cm-t)
- Kisméretű számítástechnikai berendezések és távközlési berendezések (egyik külső méretük sem haladja meg az 50 cm-t)

A termékkörökre vonatkozó példálózó jellegű felsorolást a végrehajtási rendelet tartalmaz.⁹

Fontos megjegyezni, hogy a Ktdt. 1. melléklet f) pontja alatt meghatározottak szerint a * jelzéssel ellátott vámtarifaszámok alatt azonosított elektromos, elektronikai berendezések közül csak a legfeljebb 200 kg bruttó tömegű, vagy legfeljebb 4 kW elektromos teljesítmény-felvételű termékek minősülnek termékdíjkötelesnek. E két törvényi feltételt (bruttó tömeg, teljesítmény felvétel) külön-külön szükséges vizsgálni!

1.5. Gumiabroncs

A Ktdt. 2. §-ában található értelmező rendelkezések nem határozzák meg a **gumiabroncs** termékkör fogalmát, azonban az általános szabályokat értelmezve megállapítható, hogy a szóban forgó termék díjköteles termék önálló termékként vagy **jármű alkotórészeként és tartozékként is** díjköteles terméknek tekintendő.

A Ktdt. 1. melléklete szerint a gumiabroncs termékköre alatt **a4011** vtsz. alá osztályozandó **új gumi légabroncs**, kivéve a kerékpár gumiabroncs, illetve a **4012** vtsz. alá tartozó **újrafutóztott vagy használt gumi légabroncs, a tömör vagy kisnyomású gumiabroncs** gumiabroncs-futófelület és gumiabroncs-tömlővédő szalag értendő, a gumiabroncs-futófelület, a gumiabroncs-tömlővédő szalag, továbbá a kerékpár gumiabroncs kivételével.

1.6. Reklámhordozó papír

.Reklámhordozó papír¹⁰: a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló törvényben¹¹ meghatározott gazdasági reklámot tartalmazó, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló törvény¹² által meghatározott

a) sajtótermékek közül az időszakos lap egyes számai,

b) egyéb nyomtatott anyagok közül a grafikát, rajzot vagy fotót tartalmazó kiadvány, a térkép, a nyomtatott képeslap, a névjegykártya kivételével az üdvözlő- és más hasonló kártya, a nyomtatott naptár, a nyomtatott üzleti reklámanyag, a katalógus, a prospektus, a reklámposzter és hasonló, a röplap és az egyéb szöveges kiadvány, ideértve azt is, ha más kiadvány mellékletét képezik, kivéve az ISBN-számmal ellátott könyvet, és a tankönyvjegyzékbe felvett tankönyvet.

⁹ Vhr. 6. melléklet

¹⁰ Ktdt. 2. § 26. pont

¹¹ 2008. évi XLVIII. törvény

¹² 2010. évi CLXXXV. törvény

A termékkör alá vont termékek után – mint a kiadványonként, annak teljes nyomtatott felületére vetítve legalább 50%-ában nem gazdasági reklám terjesztésére szolgáló kiadvány, az időszaki lap, valamint a közhasznú szervezet, állami, önkormányzati szerv által, alapfeladata körében kiadott kiadvány és időszaki lap - ezt követően sem kell megfizetni a termékdíjat, amennyiben a kötelezett olyan reklámhordozó papírt hoz belföldi forgalomba, illetve használ fel saját célra vagy vesz készletre, amely teljes nyomtatott felületére vetítve legfeljebb 50%-ában gazdasági reklám terjesztésére szolgál¹³. A közhasznú szervezetek és az önkormányzatok is mentesülnek a reklámhordozó papírok után fizetendő termékdíj kötelezettség alól, amennyiben azokat alapfeladatuk körében adják ki¹⁴.

A reklámhordozó papírokkal kapcsolatos nyilatkozattételhez kötődő szabályozás szerint abban az esetben nem kell megfizetni a termékdíjat a fenti termékdíj-köteles termékek után, ha a kötelezett megrendelője a megrendelésével egyidejűleg írásban nyilatkozik arról, hogy a mentesítő feltételek valamelyike fennáll. Ha a közhasznú szervezet, állami, önkormányzati szerv szerződéses partnere a megrendelője a nyomdának, a megrendelőnek a nyilatkozat megtétele előtt be kell szerezni azt a nyilatkozatot, amelyben a közhasznú szervezet, állami, önkormányzati szerv kijelenti, hogy alapfeladata körében adja ki a reklámhordozó papírt. Ha a megrendelő nem a nyilatkozat tartalma szerint jár el, kötelezettnek minősül és a termékdíj megfizetésén túl egyéb jogszabály szerint megállapított mértékű késedelmi pótlékot is köteles fizetni.¹⁵

A **gazdasági reklám fogalmát** a – hivatkozásként is feltüntetett – a Grtv. 3. § d) pontja határozza meg.

A gazdasági reklám alapvetően egyfajta közlés, tájékoztatás vagy megjelenítési mód útján valósulhat meg, mely a reklámhordozó papír termékkörére vonatkoztatva kizárólag fizikai megjelenéssel, „nyomtatott” formában értelmezhető, ahol a nyomtatott forma alatt valamely olyan eljárás értendő, mellyel a reklám képi, szöveges megjelenítési formát ölt.

Az így megjelenített reklám azzal nyeri el gazdasági jellegét, hogy valamely szolgáltatás, termék vagy áru értékesítésének előmozdítását, vagy azzal összefüggésben a vállalkozás nevének, megjelölésének, tevékenységének népszerűsítését vagy áru, árujelző ismertségének növelését tűzi ki célul. Tehát a reklám célzatos, közvetett vagy közvetlen módon gazdasági érdek fűződik hozzá.

A **sajtótermék** definíciójának meghatározását a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló törvény tartalmazza, mely szerint „*Sajtótermék: a napilap és más időszaki lap egyes számai, valamint az internetes újság vagy hírportál, amelyet gazdasági szolgáltatásként nyújtanak.....*”¹⁶

A Ktdt. az Mttv. által meghatározott sajtótermékek közül az időszaki lap egyes számait tekinti termékdíjköteles terméknek, tehát a jogalkotó a napilapot nem emeli a szabályozás tárgyi hatályába.

A **reklámpapír definíciójának szempontjából jelentőséggel bíró grafikát, rajzot vagy fotót tartalmazó kiadvány, térkép, röplap nyomtatott képeslap, üdvözlő- és hasonló kártya, nyomtatott naptár, nyomtatott üzleti reklámanyag, katalógus, prospektus, reklámposzter és**

¹³ Ktdt. 3. § (9) fa). pont

¹⁴ Ktdt. 3. § (9) fb). pont

¹⁵ Ktdt. 3. § (10)-(12). pont

¹⁶ Mttv. 203. § 60. pont

hasonlók, és az egyéb szöveges kiadvány,¹⁷ megnevezését az Mttv. a **kiadvány**¹⁸ definíciójában nevesíti.

A Ktdt. reklámhordozó papír definíciójába az Mttv. által a kiadvány meghatározásának részét képező egyéb nyomtatott anyagok közül csak egyes kiadvány típusokat emel át a jogalkotó, a további kiadványok nem minősülnek termékdíjköteles terméknek, így a címtár, névtár, nyomtatott kép, minta, fénykép, stb.

A törvény tárgyi hatálya kiterjed az Mttv. kiadvány definíciójában nevesített termékekre akkor is, ha azok „**más kiadvány külön mellékletét képezik**” és azok ilyen formán akár nem termékdíjköteles kiadvánnyal együtt kerülnek terjesztésre.

A Ktdt. 1. számú mellékletében reklámhordozó papírként az ex 48-as árucsoportba tartozó „*Papír és karton; papíripari rostanyagból, papírból vagy kartonból készült áruk*”, illetve az ex 49-es árucsoportba tartozó „*Könyvek, újságok, képek és más nyomdaipari termékek*” kerültek meghatározásra.

A reklámhordozó papírnak a Ktdt. értelmezése szempontjából akkor minősül a termék, ha a 2. § 26. pontjában foglalt definíciónak megfelel, vámtarifaszáma szerepel az 1. számú mellékletben (ex. 48 és ex. 49 ács.).

1.7 Egyéb műanyag termék

A Ktdt. 2. §-ában található értelmező rendelkezések nem határozzák meg az egyéb műanyag termék fogalmát, a törvény 1 melléklete szerint ugyanakkor e díjköteles termékkör alatt a 6702 10 10 vámtarifaszám alá tartozó műanyagból készült virágot, fa, levél- és gyümölcsutánzatot és ezek részeit, valamint az ezekből készült árukat kell érteni.

1.8 Egyéb vegyipari termék

A Ktdt. 1. számú mellékletében meghatározottak alapján az egyéb vegyipari termékek körét az alábbi vámtarifaszámok alá osztályozandó termékek alkotják:

Vámtarifaszám	Megnevezés
3401	Szappan; szappanként használt szerves felületaktív termékek és készítmények rúd, kocka vagy más formába öntve, szappantartalommal is; bőr (testfelület) mosására szolgáló szerves felületaktív termékek és készítmények folyadék vagy krém formájában és a kiskereskedelemben szokásos módon kiszerveve, szappantartalommal is; szappannal vagy tisztítószerrel impregnált, bevont vagy borított papír, vatta, nemez és nem szőtt textília kivéve: a bruttó 50 kilogrammnál nagyobb kiszerelesű termékek, illetve a kézműipari termék
3402	Szerves felületaktív anyagok (a szappan kivételével); felületaktív készítmény, mosókészítmények (beleértve a kiegészítő mosókészítményeket is), és tisztítókészítmények, szappantartalommal is, a 3401 vtsz. alá tartozók kivételével kivéve: a bruttó 50 kilogrammnál nagyobb kiszerelesű termékek, illetve a kézműipari termékek
3405 40	Súrolókrémek és –porok és más súrolókészítmények kivéve: a bruttó 50 kilogrammnál nagyobb kiszerelesű termékek

¹⁷ Ktdt. 2. § 26. pont

¹⁸ Mttv. 203. § 22. pont

3305	Hajápoló szerek, kivéve: kézműipari termék
3307	Borotválkozás előtti, borotválkozó vagy borotválkozás utáni készítmények, dezodorok, fürdőhöz való készítmények, szőrtelenítők és másol nem említett illatszerek, szépség- vagy testápolószerek; helyiségszagtalanítók, illatosított vagy fertőtlenítő tulajdonságúak is, kivéve: kézműipari termék

Fontos kiemelni, hogy a bruttó 50 kilogrammnál nagyobb kiserelésű szappanok, szerves felületaktív anyagok és súrolókrémek körébe tartozó termékek nem minősülnek termékdíjkötelesnek, mint ahogyan a kivételként nevesített kézműipari termékek¹⁹ sem.

1.9 Irodai papír A Ktdt. értelmében vett irodai papírnak az olyan információ hordozására alkalmas író, nyomtató vagy fénymásoló papír minősül, amely további megmunkálás nélkül alkalmas írásra, nyomtatásra vagy fénymásolásra. A törvényi definícióban foglaltak alapján ide kell továbbá érteni az iratok, dokumentumok, folyóiratok vagy hasonló termékek tartására, rendezésére szolgáló, papírból készült iratrendezőt, dossziét, iratborítót, levélrendezőt és irattartó mappát is.²⁰

A korábbi szabályozás szerint a Ktdt. 1. melléklet h) pontjában található táblázatban foglaltaknak megfelelően a „könyv alappapír” nem tartozott az irodai papírok termékkörébe. A törvény ugyanakkor nem adott pontos meghatározást a „könyv alappapír”-nak. A 2018-as módosítással a „könyv alappapír” kikerült a kivételek közül az 1. mellékletből, ugyanakkor, ha az irodai papír felhasználása ISBN számmal ellátott könyv, a tankönyvjegyzékbe felvett tankönyv, vagy ISSN azonosítószámmal rendelkező időszak kiadvány előállításához közvetlen anyagként (alapanyagként) történik, a termékdíjat nem kell megfizetni.²¹

A Ktdt. 1. számú melléklete szerint az **irodai papír** – mint termékdíj-köteles termékek – körébe az alábbi vámtarifaszámok alá osztályozandó termékek tartoznak:

Vámtarifaszám	Megnevezés
ex. 4802	Nem bevont papír és karton írásra, nyomtatásra vagy más grafikai célra tekercsben vagy téglalap alakú ívben bármilyen méretben a végfelhasználó számára kiserelve
ex. 4810	Papír és karton egyik vagy mindkét oldalán kaolinnal (kínai agyaggal) vagy más szervesetlen anyaggal bevonva, kötőanyag felhasználásával is, de más bevonat nélkül, felületileg színezett, díszített vagy nyomtatott is, tekercsben vagy téglalap (beleértve a négyzet) alakú ívben, bármilyen méretben írásra, nyomtatásra vagy más grafikai célra a végfelhasználó számára kiserelve kivéve: könyv alappapír
ex. 4820	Regiszter, jegyzetfüzet (notesz), írókönyv, előjegyzési jegyzetkönyv, napló és hasonló termék, írókönyv, iratrendező (cserélhető lapokkal vagy más), dosszié, iratborító, sokszorosított üzleti úrlap, karbon betétlapos könyv és más irodaszer papírból vagy kartonból; album, minták vagy gyűjtemények számára papírból vagy kartonból kivéve: a reklámhordozó papírnak minősülő termékek
ex. 4809	Karbonpapír, önmásolópapír, és más hasonló vagy átíró papír, nyomtatott is (beleértve a sokszorozó stencilezéshez vagy az ofset nyomólemezhöz való bevont vagy impregnált papírt is) tekercsben vagy ívben

¹⁹ Ktdt. 2. § 20b. pont

²⁰ Ktdt. 2. § 18a. pont

²¹ Ktdt. 3. § (6) bek. g) pont

ex. 4811	Papír, karton, cellulózvatta és cellulózszálból álló szövedék bevonva, impregnálva, borítva, felületileg színezve, díszítve vagy nyomtatva, tekercsben vagy téglalap (beleértve a négyzet) alakú ívben, bármely méretben a 4803, 4809 vagy a 4810 vtsz. alá tartozók kivételével
ex. 4816	Karbonpapír, önmásolópapír, és más hasonló vagy átíró papír (a 4809 vtsz. alá tartozók kivételével), a sokszorosító stencil- és az ofszet nyomólemezpapír dobozba kiserelve is
4819 60	Iratgyűjtő doboz, levéltartó doboz, tárolódoboz és hasonló cikk irodai, üzleti vagy hasonló célra

Fontos kiemelni, hogy a reklámhordozó papírnak minősülő termékek nem tekinthetők termékdíj-köteles irodai papírnak.²²

2. Személyi hatály

A törvény **személyi hatálya** azokra terjed ki, akik a tárgyi hatályban nevesített termékdíj-köteles termékekkel meghatározott tevékenységet – **első belföldi forgalomba hozatal, saját célú felhasználás vagy készletre vétel, továbbá bérgyártás** – végeznek.

A termékdíj-kötelezettség

- a) az első belföldi forgalomba hozót vagy első saját célú felhasználót,
- b) belföldi előállítású egyéb kőolajtermék esetében az első belföldi forgalomba hozó első vevőjét, vagy a saját célú felhasználót,
- c) bérgyártás esetén a bérgyártatót,
- d) a külföldi előállítású csomagolást alkotó termékdíjköteles csomagolószersz első belföldi forgalomba hozóját vagy a lebontott csomagolásból képződő csomagolási hulladék első belföldi birtokosát,
- e) a 6. § (1) bekezdés alapján készletre vételt végzőt [a továbbiakban a)–e) pontok együtt: kötelezett] terheli.²³

A személyi hatály meghatározásához szükséges a forgalomba hozatal, a saját célú felhasználás, a készletre vétel és a bérgyártás fogalmi elemeinek ismerete.

2.1. Forgalomba hozó

Forgalomba hozatalnak a termékdíj-köteles termék tulajdonjogának első belföldi ingyenes vagy visszerhes, valamint belföldön gazdasági céllal letelepedett vagy belföldön nyilvántartásba vett kötelezett általi átruházását szükséges tekinteni, amennyiben a külföldről küldeményként vagy a fuvarozásra feladott termék a küldeményként való megérkezésekor, vagy a fuvarozás befejezésekor belföldön található.

A tulajdonjog-átruházás, mint forgalomba hozatal, megvalósulhat olyan termékek esetében is, melyek nem tartoznak a törvény tárgyi hatálya alá. Ezen esetekre tartalmazza a definíció azt a kiegészítést, hogy forgalomba hozatalnak minősül a végtermék **tartozékként vagy alkotórészeként** történő átruházás, továbbá **a csomagolószersz csomagolás részekénti átruházása.**²⁴

²² Ktdt. 27/A. § b)

²³ Ktdt. 3. § (2) bekezdés

²⁴ Ktdt. 2. § 14. pont

A definíció változásának következtében a belföldön nyilvántartásba vett gazdasági szereplő külföldön lévő és saját tulajdonát képező termékdíjköteles termékének belföldre irányuló tulajdonjog-átruházása 2014. évtől forgalomba hozatalként értékelendő.

2.2. Saját célú felhasználó

Saját célú felhasználásnak minősül a termékdíj-köteles termék, ideértve más termék tartozékaként vagy alkotórészeként, továbbá a csomagolóeszköz esetében a csomagolás részeként:

- a) a kötelezett saját vagy alkalmazottja magánszükséglete kielégítésére való felhasználása;
- b) a számvitelről szóló törvényben meghatározott
 - ba) alap kutatás,
 - bb) alkalmazott kutatás,
 - bc) kísérleti fejlesztés,
 - bd) beruházás,
 - be) felújítás,
 - bf) karbantartás keretében való felhasználása;
- c) megsemmisítése, alaktalanítása, elfogyasztása;
- d) minden más, az a)-c) pontokban nem említett használata, ideértve a szolgáltatásnyújtás keretében történő használatot, felhasználást vagy használatba adást is, ami nem a számvitelről szóló törvényben meghatározott saját termelésű készlet létrehozását eredményezi.²⁵

A Ktdt. tehát négy kategóriába sorolja a saját célú felhasználás fogalma alá tartozó tevékenységek körét:

1. a kötelezett saját vagy alkalmazottja magánszükséglete kielégítésére való felhasználás,
2. a számvitelről szóló törvény által meghatározott és a termékdíjas szabályozásba emelt tevékenységek,
3. megsemmisítés, alaktalanítás, elfogyasztás,
4. minden más használat, ami nem eredményezi saját termelésű készlet létrehozását.

A **magánszükséglet kielégítése** olyan tevékenységet takar, mely nem gazdasági cél elérését, hanem egyéni fogyasztási igények kielégítését szolgálja.

A **számvitelről szóló** törvény²⁶ határozza meg a Ktdt. szempontjából releváns tevékenységi köröket.

Megsemmisítés valamely termékdíj-köteles terméknek teljes egészében használatra alkalmatlanná tétele oly módon, hogy a termék fizikai jellemzői véglegesen megváltoznak, az eredeti termék felismerhetetlenné válik. **Alaktalanítás** a termékdíj-köteles termék eredeti célra történő felhasználásának alkalmatlanná tételét foglalja magába oly módon, hogy a termék fizikai jellemzője kis mértékben változik, az eredeti termék azonban felismerhető. Ilyen lehet akár egy termékből egy bemutató darab elkészítése. **Elfogyasztás** a termékdíj-köteles termék rendeltetésének megfelelő, a szükségletek kielégítésére történő felhasználását jelenti.

Minden más használat, ideértve a szolgáltatásnyújtás keretében történő használatot, felhasználást vagy használatba adást is, ami nem eredményezi saját termelésű készlet létrehozását magába foglal valamennyi olyan, a szolgáltatásnyújtás keretében értelmezhető felhasználási és használatba adási tevékenységet, mely nem minősül a Ktdt. értelmében vett

²⁵ Ktdt. 3. § (3) bekezdés

²⁶ 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 3.§ (4) bekezdés 2-4., 7- 9. pontjai

bérgyártásnak (tehát a gyártási folyamat eredményeként létrejött végtermék nem minősül termékdíj-köteles terméknek), továbbá valamennyi olyan tevékenységet és esetet, mely a fenti három kategória egyikébe sem sorolható egyértelműen.

Ez alól kivétel képez – és így nem értelmezhető a termékdíj-kötelezettséggel járó saját célú felhasználás fogalmi körében – az újrahasználatos raklap engedélyezett bérleti rendszer üzemeltetője részére – a bérleti rendszer keretén belül történő használat céljából – rendelkezésre bocsátása.²⁷

Az Sztv. szerinti **saját termelésű készletnek**²⁸ minősülnek a félkész termékek, a késztermékek.

A saját célú felhasználás egyik speciális esete a **csomagolás terméktől történő végleges elválasztása**²⁹. Nyilvánvaló, hogy a csomagolószertől – annak terméktől történő végleges elválasztásával – csomagolási hulladék keletkezik, ezért indokolt annak termékdíj-kötelezettséggel való terhelése. Fontos azonban kiemelni, hogy csak olyan csomagolásból származó csomagolási hulladék esetén merülhet fel termékdíj-kötelezettség, mely csomagolás összetevői után korábban az nem került rendezésre. E rendelkezés alól további kivétel képez a belföldi gazdálkodó tulajdonában lévő, külföldről visszahozott újrahasználatos csomagolószert elválasztása, illetve a külföldről behozott csomagolás részét képező újrahasználatos csomagolószert 365 napon belüli külföldre történő visszaszállítása.

2.3. Készletre vétel

A szabályozás lehetőséget ad arra, hogy a kötelezett termékdíj kötelezettségét beszerzéssel, a termékdíj-köteles termék készletre vételével keletkeztesse, mellyel jelentős mértékben csökkenthető a kötelezettséghez kapcsolódó adminisztrációs teher.

2.4. Bérgyártó

Bérgyártásnak tekintendő a megrendelő (bérgyártató) által a Magyarországon letelepedett természetes, vagy jogi személy (a továbbiakban együtt: bérgyártó) részére ellenszolgáltatás nélkül – részben, vagy egészben – rendelkezésére bocsátott anyagokból, félkész termékekből ellenszolgáltatás ellenében termékdíj-köteles termék előállítását, amely során a bérgyártó anyagáramonként és termékáramonként legfeljebb a termékdíjköteles termék tömegében számított 50%-os mértékig meg nem haladóan adhat hozzá terméket a bérgyártató részére gyártott termékdíjköteles termékhez.³⁰

2.5. Átvállaló

A termékdíjas szabályozás a törvényben meghatározott feltételek teljesülése esetén lehetőséget biztosít arra, hogy az eredeti kötelezettől a termékdíj-kötelezettséget átvállalják. Az **átvállaló** olyan speciális kötelezettnek tekinthető, aki a kötelezettségek teljesítése tekintetében az eredeti kötelezett helyébe lép.

²⁷ Ktdt. 3. § (3b) bekezdés

²⁸ Sztv. 3. § (6) bekezdés 6. pont

²⁹ Ktdt. 3. § (4) bekezdés

³⁰ Ktdt. 2. § 5. pont

3. A termékdíj alapja, mértéke

A környezetvédelmi **termékdíj alapja a termékdíj-köteles termék tömege³¹, kilogrammban kifejezve**, melyet a bevallásban két tizedesjegy pontossággal kell feltüntetni. Az egyes termékkörökre vonatkozó kilogrammra vetített általános szabályok szerinti egységnyi termékdíj tételt a Ktdt. 2. melléklete tartalmazza³².

Amennyiben a kötelezett egyéni hulladékkezelést teljesítőként jelentkezett be az adóhatósághoz, az egyes termékkörökre vonatkozó kilogrammra vetített egységnyi termékdíj-tételt és a fizetendő díjra vonatkozó számítási módot a Ktdt. 3. melléklete tartalmazza.³³

4. Képviselet

A képviselet ellátása az Air-³⁴-ban meghatározott általános szabályok szerint lehetséges, egy lényeges kivétellel, amelyet a Ktdt. 9. §-a tartalmaz.

A kötelezett a termékdíjjal kapcsolatos ügyének intézéséhez az Air. szerinti pénzügyi képviselőt köteles megbízni, amennyiben gazdasági céllal harmadik országban letelepedett, gazdasági célú letelepedés hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye harmadik országban van. Ebben az esetben a pénzügyi képviselő megbízása – az Art. rendelkezéseitől eltérően – nem lehetőség, hanem kötelezettség.³⁵

A Ktdt. hatálya alá tartozó ügyekben a kötelezettet termékdíj ügyintézői szakképesítéssel rendelkező személy az Air. vonatkozó rendelkezései szerint³⁶ képviselheti.

5. A termékdíj kötelezettséggel kapcsolatos speciális szabályok

5.1. Nyilatkozattétel

A termékdíj-köteles termék termékdíját nem kell megfizetni, ha - e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint - a kötelezett vevője (a továbbiakban: nyilatkozó) nyilatkozik arról, hogy

- a) a csomagolászert termékdíjatalány fizetésre jogosult mezőgazdasági termelőként csomagolás előállítására használja fel,
- b) az újrahasználható csomagolószerek nyilvántartásába a felhasználó kérelmére felvett
 - ba) újrahasználható csomagolászert a betétdíj alkalmazásának szabályairól szóló kormányrendelet szerinti betétdíjas rendszerben, vagy
 - bb) újrahasználható raklapot a beszerzéstől számított legalább 365 napig újrahasználható csomagolóeszközként csomagolás létrehozására, használja fel,
- c) a csomagolóanyagot vagy a csomagolási segédanyagot
 - ca) mint annak végfelhasználója nem csomagolás előállítására, vagy
 - cb) más termék előállításához közvetlen anyagként (alapanyagként)

³¹ Ktdt. 7. § (1) bekezdés

³² Ktdt. 7. § (2) bekezdés

³³ Ktdt. 7. § (3) bekezdés

³⁴ az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény

³⁵ Ktdt. 9. §

³⁶ Air. 17. § h) pont

használja fel,

d) a termékdíj-köteles terméket termékdíj raktárba szállítja be,

e) a raklapot a 3/A. § szerinti engedéllyel bíró bérleti rendszer üzemeltetőjeként – a 3/A. § szerinti engedélyezett bérleti rendszer keretében történő használat céljából – vásárolja meg,

f) a raklapot a 3/A. § szerinti engedéllyel bíró bérleti rendszer üzemeltetője számára a 3/A. § szerinti engedélyezett bérleti rendszer keretében történő használatra átadja.

g) az irodai papírt ISBN-számmal ellátott könyv, a tankönyvjegyzékbe felvett tankönyv, vagy ISSN-azonosítószámmal rendelkező időszaki kiadvány előállításához közvetlen anyagként (alapanyagként) használja fel.³⁷

A szabályozás meghatározott feltételek teljesülése esetén lehetőséget biztosít arra, hogy a termékdíj-köteles termék belföldi vevője által tett nyilatkozat alapján a kötelezett ne fizesse meg a forgalomba hozatal címén keletkezett termékdíjat.

A Ktdt. fenti pontjainak valamelyikére hivatkozással

- az **átalány-fizetésre jogosult mezőgazdasági termelő,**
- **a csomagolószert újrahasználható csomagolóeszközként felhasználó** vevő,
- az **újrahasználható raklapot 365 napon át forgató** vevő,
- az **egyéb csomagolószert nem csomagolás előállítására felhasználó végfelhasználó** vevő,
- az **egyéb csomagolószert más termék előállításához közvetlen alapanyagként felhasználó** vevő,
- a termékdíj-köteles terméket **termékdíj raktárba beszállító vevő,**
- az engedélyezett bérleti rendszer üzemeltetője, valamint
- az engedélyezett bérleti rendszer üzemeltetője számára használatba adó vevő
- az irodai papírt ISBN-számmal ellátott könyv, a tankönyvjegyzékbe felvett tankönyv, vagy ISSN-azonosítószámmal rendelkező időszaki kiadvány előállításához közvetlen anyagként (alapanyagként) használja fel a vevő

nyilatkozata alapján a termékdíj-köteles termék belföldi forgalomba hozójának nem kell a termékdíjat megfizetnie. Fontos hangsúlyozni, hogy a c) pont szerinti nyilatkozattétel kizárólag egyéb csomagolószert, vagyis csomagolóanyag és csomagolási segédanyag, míg az e)-f) pont szerint kizárólag raklap esetében jogszerű.

Az a nyilatkozó, aki **a nyilatkozatában foglaltaktól eltérően jár el, kötelezettnek minősül**, a termékre eső környezetvédelmi termékdíjat a csomagolószert beszerzésének időpontjától számított késedelmi pótlékkal növelten köteles megfizetni.³⁸

A nyilatkozattétel részletszabályait a Vhr. rendezi, mely szerint a kötelezett belföldi vevője **nyilatkozatát írásban köteles megtenni**,³⁹ még hozzá meghatározott adattartalommal⁴⁰, melyet teljesíthet alkalmanként az egyes ügyletek során (eseti nyilatkozat) vagy időszakra szólóan.

5.2. Nem minősül forgalomba hozatalnak

³⁷ Ktdt. 9. §

³⁸ Ktdt. 3. § (7), (8) bekezdés

³⁹ Vhr. 2. § (1) bekezdés

⁴⁰ Vhr. 3. melléklet

A termékdíjköteles termék **tulajdonjogának természetes személy által, nem gazdasági tevékenység keretében végzett átruházása, az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti adóraktárba való beraktározása és az adóraktáron belüli értékesítése, vámjogi szabadforgalomba kerülését megelőző, továbbá termékdíj raktáron belüli átruházása,** valamint az **általános forgalmi adófizetési kötelezettséggel nem járó apport, jogutódlással történő megszűnés vagy üzletág-átruházás keretében történő átadása** nem minősül forgalomba hozatalnak.⁴¹

5.3. Egyéb jogcímek

Nem keletkezik termékdíj-kötelezettség

- a) a termékdíj-köteles termék igazolt külföldre kiszállítása esetén, ideértve a termékdíj köteles termék változatlan állapotban más termék alkotórészeként, tartozékaként, illetve a csomagolást alkotó csomagolószert igazolt külföldre kiszállítását is;
- b) a termékdíj-köteles termék személyes szükséglet kielégítését meg nem haladó mennyiségű, természetes személy általi saját célú felhasználása során;
- c) a technológiai folyamatba visszavezetett maradék anyag vagy a selejt felhasználása esetén;
- d) a külföldről behozott csomagolás részét képező újrahasználatos csomagolószert saját célú felhasználása során, amennyiben a kötelezett az újrahasználatos csomagolószert 365 napon belül közvetlenül külföldre vagy ipari termékdíj raktárba visszaszállította;
- e) az újrahasználatos csomagolószert csomagolás részeként történő kibocsátása esetén, ha a csomagolószert az újrahasználatos csomagolószerek nyilvántartásába a felhasználó kérelmére felvételre került, és arra a kötelezett betétdíjat alkalmaz;
- f) újrahasználatos raklapnak a beszerzéstől számított legalább 365 napig való forgatása;
- g) a termékdíj-köteles termék nemzetközi közforgalmú repülőtéren a repülésre nyilvántartásba vett induló utasok tartózkodására szolgáló tranzit területen kialakított, kizárólag nem helyben fogyasztásra történő értékesítést végző üzletben, végső úti céllal külföldre utazó utasok részére történő értékesítése esetén; vagy
- h) belföldön lévő termékdíj-köteles termék tulajdonjogának belföldön gazdasági céllal letelepedett, vagy belföldön nyilvántartásba vett gazdálkodó részére első alkalommal történő átruházása esetén, ha a külföldi rendeletetési helyre fuvarozásra vagy küldeményként feladott termékdíjköteles termék igazolt módon külföldre kiszállításra kerül.⁴²

6. A kötelezettség keletkezésének időpontja

A termékdíj-kötelezettség – ha e törvény másképp nem rendelkezik – az első belföldi forgalomba hozatalkor a számlán vagy számlakibocsátás hiányában az ügylet teljesítését tanúsító egyéb okiraton feltüntetett **teljesítés napján**, ezek hiányában az ügylet teljesítésének napján keletkezik.⁴³

⁴¹ A Ktdt. 4. § (1) bekezdés

⁴² Ktdt. 4. § (2) bekezdés

⁴³ Ktdt. 5. § (1) bekezdés

Saját célú felhasználás esetén a kötelezettség – ha e törvény másként nem rendelkezik – a saját célú felhasználás **költségként történő elszámolásának napján**, amennyiben ez az időpont nem határozható meg, úgy **az ügylet teljesítésének napján** keletkezik.⁴⁴

A külföldről behozott csomagolás lebontásához kapcsolódó saját célú felhasználás esetén – amennyiben az időpont az előbbiek alapján nem határozható meg – a csomagolás végleges lebontásának a napján keletkezik termékdíj-kötelezettség.⁴⁵

Belföldi előállítású egyéb kőolajtermék esetében a kötelezettség – tekintettel arra, hogy a kötelezett nem az első belföldi forgalomba hozó, hanem annak első vevője – az első belföldi forgalomba hozó első vevője által kiállított számlán vagy az ügylet teljesítését tanúsító egyéb okiraton feltüntetett teljesítés vagy a saját célú felhasználás költségként történő elszámolásának napján keletkezik.⁴⁶

A termékdíj-kötelezettség **elszámolható hiányt meghaladó hiány** vagy megsemmisülés esetén a hiányról vagy a termékdíj-köteles termék megsemmisülésének tényéről felvett okirat alapján, annak könyvelése napján keletkezik.⁴⁷

A kötelezettség keletkezésének tekintetében a Ktdt. speciális szabályt is tartalmaz, az egyszerűsítés és az adminisztrációs terhek csökkentése érdekében. A kötelezett dönthet úgy, hogy tárgyévtől fennálló termékdíj-kötelezettsége a termékdíj-köteles termék **készletre vételének napján keletkezzen (készletre vétel)**⁴⁸ és az ne a forgalomba hozatalhoz vagy a saját célú felhasználáshoz meghatározott általános szabályokhoz kapcsolódjon.

Az értékesítésekre egy adott termékdíj-köteles mennyiség vagy készlet tekintetében különböző időpontokban (számlán feltüntetett teljesítés napja) kerülhet sor. A készletre vétel intézménye e részmennyiségek után különböző időpontokban fennálló termékdíj-kötelezettség keletkezésének időpontjait összevonja, és időben visszahelyezi. A készletre vétel napja a beszerzési számla szerinti teljesítés napja, vagy amikor a terméket eszközként a fel kell venni a számviteli nyilvántartásba.

Ahhoz, hogy a kötelezett a készletre vétel intézményét jogszerűen alkalmazhassa a Ktdt. további feltételeket szab, vagyis a naptári év fordulójával történő választás esetén kötelezett köteles a tárgyév első napján készleten levő termékdíj-köteles termékeiről leltárt készíteni, amely egyben a tárgyév nyitókészlete, és a termékdíjat – a tárgyévben érvényes termékdíjtétel mértékével – tárgyév első termékdíj megállapítási időszakának bevallásában bevallani és megfizetni.⁴⁹ A kötelezettség keletkeztetésének módja tárgyéven belül nem változtatható meg.⁵⁰

Abban az esetben, ha a kötelezett a készletre vétellel való teljesítést követően ismét az általános szabályok szerint szeretné kötelezettségét teljesíteni, úgy az év fordulónapján készleten levő termékdíj-köteles termékeiről leltárt készít, és ezen készleten levő termékeket elkülönítetten nyilvántartja. A kötelezettnek a készleten levő termékek után az egyszer már megfizetett termékdíjat ismételten nem kell megfizetnie.⁵¹

⁴⁴ Ktdt. 5. § (3) bekezdés a)-b) pont

⁴⁵ Ktdt. 5. § (3) bekezdés c) pont

⁴⁶ Ktdt. 5. § (2) bekezdés

⁴⁷ Ktdt. 5. § (4) bekezdés b) pontja

⁴⁸ Ktdt. 6. § (1) bekezdés

⁴⁹ Ktdt. 6. § (2) bekezdés

⁵⁰ Ktdt. 6. § ((3) bekezdés

⁵¹ Ktdt. 6. § (4) bekezdés

A termékdíj-kötelezettség keletkezése időpontjának pontos meghatározása valamennyi, a termékdíj-kötelezettség fogalmi elemébe tartozó egyéb kötelezettség teljesítésére jelentős kihatással van. Ugyanis bizonyos kötelezettségek teljesítésére a szabályozás határidőt ír elő, így például a bejelentés teljesítésével kapcsolatban azt, hogy a kötelezettség keletkezésétől számított 15 napon belül kell teljesíteni.

7. Bejelentési, nyilvántartás-vezetési, bevallási, befizetési, számlán történő feltüntetési kötelezettség, a termékdíj előleg

7.1. Bejelentés

A kötelezett a **termékdíj-köteles termékkel végzett tevékenységét annak megkezdésétől számított 15 napon belül az állami adóhatóságnál bejelenti**, hogy a hulladékhasznosítási kötelezettségét kollektív teljesítéssel vagy egyéni hulladékkezelést teljesítőként, illetve termékdíj-átalányt fizetőként, továbbá a termékdíj-kötelezettségét a készletre vételre vagy a forgalomba hozatalra, illetve a saját célú felhasználásra vonatkozó szabályok szerint teljesíti.⁵² A termékdíj-kötelezettségre kiható bármely változást a kötelezett, annak bekövetkeztét követő 15 napon belül köteles bejelenteni.⁵³

A fentiekben meghatározott határidő elmulasztása esetén a kötelezett az átalányfizetésre, a készletre vételre, továbbá az egyéni hulladékkezelésre vonatkozó szabályokat nem alkalmazhatja,⁵⁴ kötelezettségét az általános szabályok szerint köteles teljesíteni. A határidő elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye.

A bejelentést meghatározott adattartalommal⁵⁵, elektronikus úton kell teljesíteni a 2. számú melléklet szerinti adattartalommal, a 19TKORNY nyomtatvány kitöltésével. A 2018. évre vonatkozó pótbejelentések a 18TKORNY nyomtatványon teljesíthetők. Az Art. eltérő rendelkezésének hiányában a termékdíj-kötelezettségre kiható változásnak minősül, ha a 2. melléklet szerinti adatok bármelyike módosul.

A kötelezetteknek a nyilvántartásba vételi eljárás kezdeményezéséhez nem kell külön vámazonosító számmal (VPID szám) rendelkezni, azonosításukra az adóazonosító szám szolgál.

7.2. Bejelentés különös szabályai

Bejelentési kötelezettségét **az egyéni hulladékkezelést teljesítőnek tárgyévénként, valamint termék- és anyagáramonként⁵⁶ kell megtennie, tárgyév január 31-ei határidővel.**

A készletre vétellel történő teljesítés érdekében a kötelezettek bejelentési kötelezettségüket ugyancsak tárgyév január 31-ig tehetik meg. E kötelezettségre a termékdíjas szabályozás nem állapít meg évente ismétlődő bejelentést. A meghatározott időpontig teljesítendő bejelentéssel

⁵² Ktdt. 10. § (1) bekezdés

⁵³ Ktdt. 10. § (7) bekezdés

⁵⁴ Ktdt. 10. § (2) bekezdés

⁵⁵ Vhr. 3. § (1) bekezdés

⁵⁶ Ktdt. 10. § (3) bekezdés

kizárólag azon kötelezetteknek kell élnie, akik termékdíj-kötelezettségüket a bejelentést megelőzően a bejelentésben foglaltaktól eltérően állapították meg.⁵⁷

A fentiekben meghatározott határidők elmulasztása jogvesztő.⁵⁸

A Ktdt. és a Vhr. kifejezett, ilyen irányú rendelkezése hiányában a csekély mennyiségű kibocsátó kötelezettnek, illetve a 73/2009 EK tanácsi rendelet szerinti mezőgazdasági termelő, átalányfizetést választó⁵⁹ kötelezettnek 2019-ban nem kell ismételt az átalányfizetési jogosultságát bejelentenie, amennyiben annak egyszer már eleget tett. Amennyiben a termékdíj kötelezettség tekintetében 2019. évben változás áll be, úgy a bejelentésnek az általános szabályok szerint 15 napon belül kell eleget tenni azzal, hogy az átalányfizetésre vonatkozó jogosultság a tárgyévben belül nem változtatható meg.⁶⁰

A gépjárművek forgalomba hozatala, saját célú felhasználása vagy készletre vétele okán, annak termékdíjköteles alkotórészei, összetevői – azaz a gumiabroncs, az akkumulátor, a kenőolaj és az elektromos, elektronikai berendezés tömege – vonatkozásában keletkező kötelezettség teljesíthető termékdíj-átalány-fizetés útján is. Ehhez azonban a kötelezettnek külön bejelentést kell tennie, melyet a fentiekben említett, a kötelezettség keletkezését követő 15 napon belül teljesíthet. A határidő elmulasztása ez esetben is jogvesztő.

7.3. Nyilvántartás-vezetési kötelezettség

A kötelezett a termékdíj-köteles termékekkel, hulladékaikkal, továbbá a nem csomagolószerként forgalomba hozott, a csomagolószer-katalógusban meghatározott termékekkel kapcsolatos **kötelezettségek teljesítésének ellenőrizhetősége céljából a valóságot tükröző nyilvántartást**⁶¹ köteles vezetni.

A nyilvántartásnak meghatározott adatokat⁶² kell tartalmaznia, egyéb tekintetben formai követelmény nincs meghatározva.

Az általános szabályként minden kötelezetre vonatkozó, a termékdíj-köteles termékekről vezetett nyilvántartáson túl a termékdíjas szabályozás egyéb jogcímhez vagy termékhez kötött nyilvántartás-vezetési kötelezettségeket is tartalmaz. A Vhr. rendelkezik – többek között – a termékdíj-köteles termék alapanyagként történő felhasználásához köthető, a visszaigénylési jogcím alkalmazásának feltételét képező nyilvántartás adattartalmáról, továbbá a Magyarországon hulladékká vált egyéb kőolajtermékből újrafinomítás vagy más célra történő újrahasználat eljárással előállított termékdíj-köteles termék forgalomba hozatala (saját célra történő felhasználása vagy készletre vétele), a termékdíj-köteles termékek nyilatkozattal történő beszerzése kapcsán vezetendő nyilvántartási kötelezettségről is.⁶³

7.4. Bevallási kötelezettség

A kötelezett – az átalányfizetést választó csekély mennyiségű kibocsátó és az egyéni hulladékkezelést választó kötelezett kivételével – a nyilvántartása alapján az állami adóhatósághoz – annak honlapján közzétett – elektronikusan támogatott formanyomtatványon, elektronikus úton és formában, negyedévente, a **tárgynegyedévet követő hónap 20. napjáig**

⁵⁷ Ktdt. 10. § (4) bekezdés

⁵⁸ Ktdt. 10. § (5) bekezdés

⁵⁹ Ktdt. 15. § (2) bekezdés

⁶⁰ Ktdt. 15. § (3) bekezdés

⁶¹ Ktdt. 10/A. § (1) bekezdés

⁶² Vhr. 4. §, 5. melléklet

⁶³ Vhr. 2. § (2)-(3) bekezdés

bevallást⁶⁴ nyújt be. (Az átalányfizetést választó mezőgazdasági termelőt bevallási kötelezettség nem terheli.)

A **csekély mennyiségű kibocsátó** kötelezett bevallását a tárgyévet követő év január 20-ig⁶⁵ köteles elektronikus úton beküldeni, míg a mezőgazdasági termelőként átalányfizetést választónak nem kell bevallást készítenie⁶⁶, ezzel teljes mértékben mentesül a bevallási, adatszolgáltatási és nyilvántartás-vezetési kötelezettség alól. A gépjármű alkotórészeként, tartozékaként termékdíjköteles terméket belföldi forgalomba hozó, saját célra felhasználó vagy készletre vevő, termékdíj-átalány-fizetést választó kötelezett bevallását negyedévente, a tárgynegyedévet követő hónap 20. napjáig nyújtja be.

Az **egyéni hulladékkezelés útján teljesítő** kötelezettet 2016. évtől évente teljesítendő bevallási kötelezettség terheli, melyet a tárgyévet követő év április 20. napjáig kell teljesítenie.⁶⁷

A kötelezettnek a bevallási kötelezettségét számviteli bizonylattal és a Vhr. mellékletében előírt nyilvántartással megegyezően a 4. melléklet szerinti adattartalommal kell teljesítenie az állami adóhatóság felé.⁶⁸

A bevallási nyomtatványon a kötelezett a termékdíj-fizetési kötelezettség megállapításához szükséges adatokat forintban, a tömeg adatokat pedig – két tizedesjegy pontossággal – kilogrammban tünteti fel. Termékdíj-átalány-fizetés választása során a gépjármű alkotórészét, tartozékát képező termékdíjköteles termék esetében a gépjármű mennyiségét kell a bevallásban feltüntetni.⁶⁹

7.5. *Befizetési kötelezettség*

A termékdíj-megállapítási időszakban (tárgynegyedévben) forgalomba hozott vagy saját célra felhasznált, illetve készletre vett termékdíj-köteles termék mennyisége után keletkezett termékdíj-fizetési kötelezettséget a bevallás benyújtására meghatározott határidőig kell teljesíteni.⁷⁰ Ez az általános szabályok értelmében a **tárgynegyedévet követő hónap 20. napját** jelenti.

Amennyiben a bevallásban a termékdíj összege az ezer forintot nem éri el, továbbá az Air. és az Art. szerinti ellenőrzés vagy önellenőrzés során a termékdíj-különbözet az ezer forintot nem éri el, azt nem kell megfizetni. Az állami adóhatóság az ezer forintot el nem érő termékdíj-visszatérítést nem utalja ki.⁷¹

E kötelezettség teljesítésére vonatkozó szabályok között tesz említést a Ktdt. arról, hogy a termékdíj-köteles termék termékdíját nem kell megfizetni, ha a kötelezett:

- a) az egyéb kőolajterméket alapanyagként használja fel;
- b) a Magyarországon hulladékká vált egyéb kőolajtermékből újrafinomítás vagy más célra történő újrahasználat eljárással előállított termékdíjköteles terméket belföldön forgalomba hozza, saját célra felhasználja vagy készletre veszi;

⁶⁴ Ktdt. 11. § (1) bekezdés

⁶⁵ Ktdt. 11. § (2) bekezdés

⁶⁶ Ktdt. 11. § (3) bekezdés

⁶⁷ Ktdt. 11. § (2a) bekezdés

⁶⁸ Vhr. 3. § (2) bekezdés

⁶⁹ Ktdt. 11. § (4) bekezdés

⁷⁰ Ktdt. 12. § (1) bekezdés

⁷¹ Ktdt. 12. § (2) bekezdés

- c) a belföldön hulladékká vált termék az újrafelhasználásra előkészítését vagy a használt termék újbóli felhasználásra történő előkészítését követően létrejött terméket belföldön forgalomba hozza, saját célra felhasználja vagy készletre veszi, a termékbe beépített új termékdíjköteles alkotórészek, tartozékok kivételével;
- d) az elkülönített hulladék gyűjtésére szolgáló műanyag zsákokat belföldön forgalomba hozza, saját célra felhasználja vagy készletre veszi;
- e) a teljes egészében megújuló forrásból származó alapanyagból és - az MSZ EN 13432:2002 szabvány, vagy azzal egyenértékű megoldás követelményeinek megfelelően - biológiai úton lebomló műanyagból készült termékdíjköteles terméket belföldön forgalomba hozza, saját célra felhasználja vagy készletre veszi;
- f) olyan reklámhordozó papírt hoz belföldön forgalomba, használ fel saját célra vagy vesz készletre,
- fa) amely teljes nyomtatott felületére vetítve legfeljebb 50%-ában gazdasági reklám terjesztésére szolgál, vagy
- fb) amelyet közhasznú szervezet, állami, önkormányzati szerv alapfeladata körében ad ki.⁷²

Csekély mennyiségű kibocsátó kötelezett részére évi egyszeri, a tárgyévet követő év január 20. napjáig teljesítendő bevallási kötelezettséget ír elő a jogszabály, így befizetési kötelezettségének is ezen időpontig, tehát **a tárgyévet követő év január 20. napjáig** kell eleget tennie.

A fentiekől eltérő a mezőgazdasági termelő befizetési kötelezettsége, ugyanis nem terheli bevallási kötelezettség, viszont **tárgyévi átalány megfizetési kötelezettségét a tárgyévet követő év április 20-ig kell teljesítenie**⁷³.

Az **egyéni hulladékkezelés útján teljesítő** kötelezett befizetését a tárgyévet követő év április 20. napjáig kell teljesíteni.

7.6. Termékdíj-előleg megállapítási kötelezettség

A kötelezettet – a nyilatkozatával ellentételesen eljáró és így kötelezetté váló gazdálkodó⁷⁴, valamint a termékdíj-átalányt fizető⁷⁵, továbbá az egyéni hulladékkezelést választó kötelezett kivételével – a tárgyév negyedik negyedévére nézve termékdíj-előleg megállapítási, bevallási és megfizetési kötelezettség terheli.⁷⁶

A jogalkotó tehát a termékdíj-előleggel kapcsolatos kötelezettségek teljesítésére vonatkozóan kiveszi az általános kötelezetti körből a termékdíj-átalány-fizetésre jogosult – csekély mennyiségű kibocsátó, a 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti mezőgazdasági termelő és a gépjármű-átalány-fizetést választó –, a Ktdt. 3. § (6) bekezdésében foglalt valamely jogcímre adott nyilatkozatával ellentételesen eljáró kötelezettet, valamint az egyéni hulladékkezelés útján teljesítőt.

A termékdíj-előleg mértékét a jogalkotó **a tárgyév első három negyedéve után fizetett termékdíj harmadának a 80%-ában** állapítja meg, mely során figyelembe kell venni az erre az időszakra benyújtott önellenőrzésben, pótbevallásban bevallott összeget is⁷⁷.

⁷² Ktdt. 3. § (9) bekezdés

⁷³ Ktdt. 11.§ (3) bekezdés

⁷⁴ Ktdt. 3. § (7) bekezdés

⁷⁵ Ktdt. 15. § (2) bekezdés

⁷⁶ Ktdt. 12/A. § (1) bekezdés

⁷⁷ Ktdt. 12/A. § (3) bekezdés

A kötelezettnek a termékdíj-előlegre vonatkozó bevallási kötelezettségét a harmadik negyedévre vonatkozó bevallás benyújtásával együtt kell teljesítenie⁷⁸, és a megállapított előleg összegét **tárgyév december 20-ig megfizetnie**⁷⁹. A termékdíj-előleget a kötelezett a negyedik negyedévi bevallásban a ténylegesen megfizetendő termékdíj mértékéig kiegészíti, vagy a különbözetet visszaigényli.⁸⁰

A **csekély kibocsátó**, valamint a **termékdíj-átalány fizetést választó kötelezettet** termékdíj-előleg megállapítási, bevallási és megfizetési kötelezettség nem terheli.

Az általános szabályoktól eltérően az **egyéni hulladékkezelést választó** kötelezettet termékdíj-előleg megállapítási, bevallási és megfizetési kötelezettsége a a tárgyévre (adóévre) nézve terheli⁸¹, melyet tárgyév december 20-ig⁸² kell teljesítenie. Az előlegének mértékét a tárgyévet megelőző évre az adott termék- vagy anyagáramra vonatkozóan bevallott termékdíj összegének 95%-ában kell megállapítania, amelyben szintén figyelembe kell vennie az erre az időszakra vonatkozóan elfogadott önellenőrzés, pótlólag benyújtott bevallás alapján befizetett vagy visszafizetett összeget is.⁸³

7.7. Számlán történő feltüntetési kötelezettség

A számlán

- a) **számlán vagy szerződéssel történő átvállalás esetén,**
- b) a kötelezett és vevőinek **visszaigénylésre jogosult vevő partnerei által igényelt esetben,**
- c) a **3. § (6) bekezdésben foglaltak alkalmazása során,** továbbá
- d) a **termékdíj raktárba** a termékdíj visszaigénylésével történő beszállítása során – a (2) és a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – az e törvény végrehajtására kiadott rendeletekben meghatározott **számla záradékkal** megegyező szöveget kell feltüntetni.⁸⁴

7.7.1. Számlán és szerződéssel történő átvállalás esetén

Számla alapján a termékdíj-kötelezettséget belföldi előállítású termékdíj-köteles egyéb kőolajtermék esetén az első belföldi forgalomba hozó, annak a kibocsátott számlán történő feltüntetésével a kötelezettől átvállalhatja.⁸⁵

Fentiekkel kapcsolatban a Vhr. további részletszabályt fogalmaz meg, mely szerint az egyéb kőolajtermék termékdíj-kötelezettség számla alapján való átvállalása esetén a számlán „*az egyéb kőolajtermék vevője nem termékdíj-kötelezett, a bruttó árból Ft termékdíj átvállalásra került*” szövegű záradékot kell feltüntetni.⁸⁶

Szerződéses átvállalás esetén a belföldi forgalomba hozatalról szóló számlán a következő szöveget kell szükséges feltüntetni:

„*a termékdíj-kötelezettség a Ktdt. 14. § (5) bekezdés) pontja ...)* alpontja alapján a vevőt terheli”.⁸⁷

⁷⁸ Ktdt. 12/A. § (5) bekezdés

⁷⁹ Ktdt. 12/A. § (7) bekezdés

⁸⁰ Ktdt. 12/A. § (8) bekezdés

⁸¹ Ktdt. 12/A. § (2) bekezdés

⁸² Ktdt. 12/A. § (6) bekezdés

⁸³ Ktdt. 12/A. § (4) bekezdés

⁸⁴ Ktdt. 13. § (1) bekezdés

⁸⁵ Ktdt. 14. § (4) bekezdés

⁸⁶ Vhr. 8. § (2) bekezdés

⁸⁷ Vhr. 9. § (3) bekezdés

A záradékszövegben nem a termékdíj mértékét, hanem az átvállalás pontos jogcímét szükséges megjelölni.

7.7.2. A kötelezett és vevőinek visszaigénylésre jogosult vevő partnerei által igényelt esetben

A Ktdt. rendelkezése⁸⁸ szerint a visszaigénylésre jogosult vevő igénye alapján a kötelezettnek, illetve a kötelezett vevőinek a számlán fel kell tüntetni a termékdíjköteles termék CsK, KT kódját, a termékdíj mértékét és összegét, továbbá a termékdíj megfizetését (bevallását) igazoló dokumentumok adatait. Megfizetést igazoló dokumentumok adatai közül - legalább a termék első belföldi forgalomba hozatalakor - a kötelezett által kibocsátott számla számát, keltét, a kötelezett nevét, címét, adószámát a záradéknak tartalmaznia kell.

A Ktdt. értelmében a visszaigénylési pozícióba került kötelezett személy igényére beszállítójának a visszaigénylési jogosultság érvényesítéséhez szükséges záradékot kell feltüntetnie a számlán. A záradék szövege nem került meghatározásra, csak annak adattartalma. A záradék alkalmazása általánosságban véve nem kötelező, azt csak a visszaigénylési pozícióba kerülő kötelezett kifejezett kérése alapján kell teljesíteni.

A mezőgazdasági termelőként, vagy csekély mennyiségű kibocsátóként termékdíj-átalányfizetést választó kötelezett a fentiek szerinti számlazáradékot - az átalánytermékdíj-fizetéssel teljesített termékdíj-kötelezettség esetében - nem tüntethet fel a számlán.⁸⁹

7.7.3. A Ktdt. 3. § (6) bekezdésében foglaltak alkalmazása során:

A termékdíj felszámítása nélkül történő forgalomba hozatal során – a termékdíjköteles termék kötelezettje, a termékdíjköteles termék Ktdt. 1. § (3) bekezdése szerinti termékáram megjelölésével a számlán, a számla tételeire hivatkozva

a) „a(z) termékdíja a vevő eseti nyilatkozata alapján nem kerül megfizetésre”,
vagy

b) „a(z) termékdíja a vevő ... számon iktatott időszakra vonatkozó nyilatkozata alapján nem kerül megfizetésre”
szöveget tünteti fel.⁹⁰

Lényeges eleme a Vhr. fenti rendelkezésének, hogy az egyes záradékszövegeket a számla tételeire való hivatkozással együttesen kötelező feltüntetni.

Az eddigieken túl a termékdíjköteles termék termékdíj raktárba történő beszállítása – azaz a Ktdt. 3. § (6) bekezdés d) pontjának alkalmazása – esetén a kötelezett köteles továbbá a számlán feltüntetni a termékdíjköteles termék termékdíjának alapját képező tömegét és KT vagy CsK kódját.⁹¹

7.7.4. Termékdíj raktárba a termékdíj visszaigénylésével történő beszállítás

⁸⁸ Ktdt. 13. § (3) bekezdés

⁸⁹ Ktdt. 13. § (2) bekezdés

⁹⁰ Vhr. 7. § (1) bekezdés

⁹¹ Vhr. 7. § (2) bekezdés

A termékdíj-köteles termék ipari termékdíjraktár engedélyese részére, a termékdíj-visszaigénylés igénybevételevel történő értékesítése esetén az eladó (kötelezett) köteles a számla tételeire hivatkozva feltüntetni „a termékdíj visszaigénylését az eladó igénybe veszi” szöveget, továbbá a termékdíjköteles termék KT vagy CsK kódját, mennyiségét, díjtételét és a visszaigénylés összegét.⁹²

8. A termékdíj kötelezettség teljesítésének különös szabályai, átvállalás, átalány, egyéni hulladékkezelést teljesítő kötelezett csomagolószer, termékdíj raktár

8.1. Általános átvállalási szabályok

A termékdíj-kötelezettség **számla** vagy **szerződés** alapján, az e törvényben, továbbá az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott módon **átvállalható**.⁹³

Mindkét (számlás, szerződéses) átvállalási formára jellemző, hogy az eredeti kötelezettet terhelő termékdíj-kötelezettség meghatározott időpontban az átvállaló személyére száll át. Az ilyen formán átszálló termékdíj-kötelezettség teljesítéséért az átvállaló felel, így az átvállalás megvalósulásának időpontjától rá a kötelezetre vonatkozó szabályok vonatkoznak.⁹⁴

8.1.1. Számlán történő átvállalás

Számla alapján a termékdíj-kötelezettséget belföldi előállítású termékdíj-köteles egyéb kőolajtermék esetén az első belföldi forgalomba hozó, annak a kibocsátott számlán történő feltüntetésével **a kötelezettől átvállalhatja**.⁹⁵

A fentiekkel kapcsolatban a jogszabály további részletszabályt tartalmaz, mely szerint a számlán történő átvállalás esetén a termékdíj-kötelezettség a Ktdt. 5. § (1) bekezdésében meghatározott időpontban száll át az átvállalóra.⁹⁶

A hatályos termékdíjas szabályozás értelmében számlán **kizárólag** a belföldi előállítású termékdíj-köteles egyéb kőolajtermék első belföldi forgalomba hozatala okán keletkező termékdíj-kötelezettség vállalható át. A Vhr. 8. § (2) bekezdése szerinti záradékot kell tartalmaznia a számlának.

A számlazáradék nem, vagy hibás teljesítése esetén a termékdíj-kötelezettség nem száll át az átvállalóra. Hibás a teljesítés, ha az átvállalás nem a kötelezettől történt, a záradékszöveg nem kerül a számlán feltüntetésre vagy a termékdíj nem a hatályos díjtétellel került kiszámításra. Nem minősül a követelmény hibás teljesítésének a betűhiba, ide nem értve a záradékszövegben történő jogszabályi helyre való hivatkozást.⁹⁷

8.1.2. Szerződéses átvállalás

Szerződés alapján a termékdíj-kötelezettséget a kötelezettől

- a) a termékdíj-köteles termék
 - aa) **első belföldi vevője**, vagy

⁹² Vhr. 7. § (3) bekezdés

⁹³ Ktdt. 14. § (1) bekezdés

⁹⁴ Ktdt. 14. § (2) bekezdés

⁹⁵ Ktdt. 14. § (4) bekezdés

⁹⁶ Ktdt. 14. § (3) bekezdés

⁹⁷ Ktdt. 14. § (3a) bekezdés

ab) a **d) pont szerinti értékesítés belföldi vevője**,
ha az átvállalt kötelezettséggel megvásárolt **termékdíj-köteles termék legalább 60%-át külföldre értékesíti**,

b) a **bérgyártó**,

c) a 1234/2007/EK rendelet szerinti mezőgazdasági termelői szerveződésen keresztül forgalomba hozott **termékdíj-köteles termék** esetén a **termelői szerveződés**,

d) a csomagolószert esetében – ide nem értve a csomagolást alkotó csomagolószert – az azt **változtatlan formában és állapotban vagy más kiserelésben továbbértékesítő első belföldi vevő**,

e) csomagolószert

ea) első belföldi vevője vagy

eb) a d) pont szerinti értékesítés belföldi vevője,

ha csomagolást hoz vagy bércsomagoltatás keretében csomagolást hozat létre a csomagolószertből, továbbá ha az újrahasználható csomagolószert engedélyezett bérleti rendszerének szabályai szerint az újrahasználható csomagolószert bérbe adja,

f) **csomagolóanyag** esetében az azt anyagában, méretében, megjelenésében **továbbfeldolgozott csomagolóanyag, csomagolóeszköz, illetve csomagolási segédanyag előállítására felhasználó**

fa) első belföldi vevő vagy

fb) a d) pont szerinti értékesítés belföldi vevője,

g) a **3920 vámtarifaszám alá tartozó csomagolóanyag** esetében az azt változtatlan formában és állapotban, vagy más kiserelésben, kiskereskedelmi értékesítés keretében **továbbértékesítő**

ga) első belföldi vevő vagy

gb) a d) pont szerinti értékesítés belföldi vevője

átvállalhatja.⁹⁸

Átvállalás esetén a **termékdíj-kötelezettség az átvállaló általi belföldi forgalomba hozatalkor, saját célú felhasználáskor, vagy készletre vételkor keletkezik.**⁹⁹

Szerződés alapján - a Ktdt. 14. § (5) bekezdésében meghatározott gazdasági tevékenység végzésének céljából - legfeljebb 3 év időtartamra vállalható át a kötelezettség.¹⁰⁰

Az átvállalási szerződés hatályosságához (ideértve annak módosítását is) a szerződésnek az állami adó- és vámhatóság részéről történő nyilvántartásba vétele szükséges. Az átvállalónak a nyilvántartásba vételre, módosításra vagy a nyilvántartásból történő törlésre vonatkozó kérelmet, vagy a jogutódlás tényét a szerződés vagy a szerződésmódosítás, továbbá a szerződés megszűnésére vonatkozó dokumentum keltétől számított 15 napon belül kell elektronikus úton megküldeni az állami adó- és vámhatóságnak, melyhez a szerződést nem kell csatolni. A szerződés a **nyilvántartásba vétel napjától**, vagy **ha a felek a szerződésben későbbi időpontban állapotnak meg, a szerződésben megjelölt időponttól alkalmazható**. A nyilvántartásba vétel időpontjáról az állami adó- és vámhatóság a szerződő feleket értesíti.¹⁰¹

A kötelezett átalakulása, egyesülése, szétválása során létrejövő, új adóazonosító számmal rendelkező kötelezett esetében, vagy az átvállalás jogcímének módosítása esetén új átvállalási szerződés kötése, és annak a fentiek szerinti nyilvántartásba vétele szükséges.

102

⁹⁸ Ktdt. 14. § (5) bekezdés

⁹⁹ Ktdt. 14. § (6) bekezdés

¹⁰⁰ Ktdt. 14. § (7) bekezdés

¹⁰¹ Ktdt. 14/A. §

¹⁰² Ktdt. 14/B. §

Az elektromos, elektronikai berendezések vagy a fém ital-csomagolószert termékkörre vonatkozó, 2018. január 1-jén hatályos átvállalási szerződéssel rendelkező kötelezett a szerződésmódosítás nyilvántartásba vételéig a nyilvántartásában az érvényes átvállalási szerződés szerinti KT, CsK kódok mellett az 1. melléklet A) címe szerinti CsK kódokat vagy a B) címe szerinti KT kódokat is feltünteti.

Ezen termékkörök tekintetében a 2018. január 1-je előtt, az állami adóhatóság által nyilvántartásba vett átvállalási szerződés a fentiek szerint benyújtott szerződésmódosítás nyilvántartásba vételéig hatályos.¹⁰³

Az átvállalással érintett termékdíj-kötelezettség a szerződés alkalmazhatóságának időszaka alatt (tehát a nyilvántartásba vétel napjától, vagy későbbi időponttól a szerződésben foglalt végső dátumig), a belföldi forgalomba hozatal időpontjában¹⁰⁴ száll át az átvállalóra, amennyiben a bejelentett átvállalási szerződést az állami **adóhatóság nyilvántartásba vette**, és a Vhr-ben meghatározott **záradékszöveg** – „*a termékdíj-kötelezettség a Ktdt. 14. § (5) bekezdés) pontja ...)* alpontja alapján a vevőt terheli.”¹⁰⁵ – **a számlán feltüntetésre került.** Az átvállalás a fenti feltételek együttes teljesülése esetén jöhet létre, ezt követően a termékdíj-kötelezettség az átvállaló felet terheli.

8.1.2.1.A külföldre értékesítő első vevő általi átvállalás szabályai (Ktdt. 14. § (5) bek. a) pont)

A termékdíj köteles terméket első alkalommal belföldön forgalomba hozótól a termékdíj-kötelezettséget a hivatkozott bekezdés aa) alpontja alapján külföldre értékesítő első belföldi vevője vállalhatja át, feltéve, hogy a megvásárolt termékdíjköteles termékek mennyiségének legalább 60%-át külföldre értékesíti.¹⁰⁶

Ugyanezen rendelkezés ab) alpontja alapján az értékesítési láncba ékelődő, a termékdíj-köteles csomagolószert változatlan formában és állapotban vagy más kiszerezésben továbbértékesítő első belföldi vevőtől nyílik meg a további átvállalás lehetősége, amennyiben annak közvetlen vevője a megvásárolt termékdíj-köteles csomagolószert mennyiségének legalább 60%-át külföldre értékesíti.

A külföldre értékesítő vevőnek a tárgynegyedévben átvállalt termékdíj-köteles termék mennyiségének legalább 60%-át kell az átvállalás tárgynegyedévének utolsó napjától legfeljebb 365 napon belül igazoltan külföldre értékesíteni és kiszállítani. Amennyiben adott mennyiség vonatkozásában az igazolt értékesítés és kiszállítás 365 napon belül nem történik meg, úgy arra a mennyiségre vonatkozóan a 366. napon beáll a külföldre értékesítő belföldi vevő (mint átvállaló) termékdíj-kötelezettsége. A termékdíj-kötelezettség keletkezése szempontjából az átvállalás napján hatályos jogszabályi környezet az irányadó. A kiszállítás elmulasztásával kapcsolatban a jogszabály mulasztási bírság kiszabásának lehetőségével ruházza fel az állami adó- és vámhatóságot.¹⁰⁷

¹⁰³ Vhr. 34/B. §

¹⁰⁴ Ktdt. 5. § (1) bekezdés

¹⁰⁵ Vhr. 9. § (3) bekezdés

¹⁰⁶ Ktdt. 14. § (5) bekezdés a) pont aa) alpont

¹⁰⁷ Ktdt. 14. § (8) bekezdés

A külföldre értékesített és kiszállított mennyiség után termékdíj-kötelezettség nem keletkezik, a 40 %-ot meg nem haladó mértékű belföldi értékesítés után az általános szabályok szerint keletkezik a termékdíj-kötelezettség. Abban az esetben azonban, ha a belföldi értékesítés mennyisége meghaladja a 40%-ot vagyis a 14. § (5) bekezdés a) pontja szerinti átvállalás feltétele – a 60%-nyi külföldre történő értékesítés – nem teljesül, a teljes átvállalással érintett mennyiségre vonatkozóan az átvállalónál beáll a termékdíj-kötelezettség, mellyel egyidejűleg a hatóság mulasztási bírságot szabhat ki.

A külföldre értékesítő első belföldi vevő az átvállalás során öt terhelő kötelezettség teljesítését az értékesítésről kiállított számlával és az értékesítéshez tartozó fuvarokmánnyal, fuvarokmány hiányában a vevő átvételt igazoló nyilatkozatával igazolja.¹⁰⁸

8.1.2.2. Bérgyártó általi átvállalás szabályai (Ktdt. 14. § (5) bek. b) pont)

Az általános szabályok szerint kötelezett bérgyártatótól¹⁰⁹ termékdíj-kötelezettség teljesítését a bérgyártó átvállalhatja.

A bérgyártó által alkalmazandó átvállalás feltétele, hogy a bérgyártó a bérgyártási folyamat során előállított termékdíjköteles termékhez (késztermék) – anyagáramonként és termékáramonként – legfeljebb annak tömegében számított 50%-os mértéket meg nem haladó mértékben adhat hozzá terméket.¹¹⁰ Tehát, ha a bérgyártási szolgáltatás keretében előállított termékdíj-köteles termék (késztermék) tömegében a bérgyártó által 50% feletti hozzáadott terméket tartalmaz, akkor az nem bérgyártás, így átvállalás az ilyen formán előállított termékre nem alkalmazható és a termékdíj-kötelezettségre vonatkozóan az általános szabályok az irányadóak.

A bérgyártó átvállaló az átvállalt kötelezettség teljesítését a bérgyártást igazoló számlával igazolja.¹¹¹

8.1.2.3. Termelői szerveződés általi átvállalás szabályai (Ktdt. 14. § (5) bek. c) pont)

A termelői szerveződés az 1234/2007/EK rendelet szerinti mezőgazdasági közös piacok létrehozását szervezi, a rajta keresztül történő forgalomba hozatal esetében az átvállalt kötelezettség teljesítését az átvételhez és a továbbértékesítéshez kiállított számlával igazolja.¹¹²

8.1.2.4. Csomagolószer esetében – ide nem értve a csomagolást alkotó csomagolószer – az azt változatlan formában és állapotban vagy más kiszerezésben továbbértékesítő első belföldi vevő (Ktdt. 14. § (5) bek. d) pont); a csomagolószer változatlan formában és állapotban vagy más kiszerezésben továbbértékesítő első belföldi vevő belföldi vevője, ha csomagolást hoz / hozat létre a csomagolószerből vagy ha az újrahasználatos csomagolószer az engedélyezett bérleti rendszer szabályai szerint bérbe adja (Ktdt. 14. § (5) bek. eb) alpont); csomagolóanyag esetében az azt anyagában, méretében, megjelenésében továbbfeldolgozott csomagolóanyag, csomagolóeszköz, illetve csomagolási segédanyag előállítására felhasználó a d) pont szerinti értékesítés belföldi vevője (Ktdt. 14. § (5) bek. fb) alpont)

¹⁰⁸ Vhr. 9. § (2) bekezdés a) pont

¹⁰⁹ Ktdt. 2. § 5. pont szerinti szolgáltatás megrendelője

¹¹⁰ Ktdt. 2. § 5. pont

¹¹¹ Vhr. 9. § (2) bekezdés b) pont

¹¹² Vhr. 9. § (2) bekezdés c) pont

A továbbértékesítő vevő átvállalásának lehetőségét (és így kötelezeti pozícióba való helyezését) a Ktdt. 2013. január 1-jén hatályba lépett módosítása vezette be. A törvénymódosítás célja egyértelműen az volt, hogy a csomagolószert kereskedelemmel, illetőleg a csomagolószerek előállításával foglalkozó vállalkozások előtt is megnyíljanak olyan jellegű átvállalási lehetőségek, amelyek segítik az ágazat hatékony működését.

Az adminisztrációs terhek csökkentése érdekében a rendelkezések lehetővé teszik a csomagolószert kereskedők részére – akik a megvásárolt csomagolószert változatlan formában értékesítik tovább – a szerződéses átvállalást, melynek eredményeként a megvásárolt csomagolószert termékdíj felszámítása nélkül szerezhetik be, illetve a kereskedőnek is lehetősége nyílik termékdíj felszámítása nélkül forgalomba hozni termékét, amennyiben végfelhasználó vevőjétől ilyen tartalmú nyilatkozatot kap.

Az átvállaló az átvállalt kötelezettség teljesítését a csomagolószert változatlan formában és állapotban vagy más kiszerelésben történő továbbértékesítése esetén a továbbértékesítést alátámasztó beszerzési és értékesítési számlákkal; csomagolást előállító belföldi vevő átvállalása esetén a csomagolószert csomagolás részeként történő forgalomba hozatalát vagy felhasználását, illetve az újrahasználatos csomagolószert engedélyezett bérleti rendszer keretében történő bérbe adását igazoló bizonylatokkal, vagy a csomagolóanyagból anyagában, méretében, megjelenésében továbbfeldolgozott csomagolóanyag, csomagolóeszköz, illetve csomagolási segédanyag előállítása esetén anyagmérleggel (amely pontosan bemutatja a gyártáshoz közvetlen anyagként felhasznált csomagolóanyag mennyiségét, illetve a létrejött csomagolóeszköz mennyiségét), és az ahhoz kötődő, a termék előállításához felhasznált anyagok (anyagnorma) mennyiségével igazolja.¹¹³

8.1.2.5. a csomagolószert első belföldi vevője általi átvállalás szabályai, ha csomagolást hoz / hozat létre a csomagolószertből vagy ha az újrahasználatos csomagolószert engedélyezett bérleti rendszer szabályai szerint bérbe adja (Ktdt. 14. § (5) bek. ea) alpont)

Az átvállaló ezen jogcím alkalmazása esetén az értékesíteni kívánt termékével együtt köteles a beszerzett csomagolószert csomagolás részeként a későbbiek folyamán értékesíteni, vagy saját célra felhasználni, illetve újrahasználatos csomagolószert esetében azt a bérleti rendszer keretében bérbe adni. A csomagolást előállító első vevő az átvállalt termékdíj-kötelezettséget a csomagolószert csomagolás részeként történő forgalomba hozatalát, felhasználását, vagy az újrahasználatos csomagolószert engedélyezett bérleti rendszer keretében történő bérbe adását igazoló bizonylatokkal igazolja.¹¹⁴

8.1.2.6. csomagolóanyag esetében az azt anyagában, méretében, megjelenésében továbbfeldolgozott csomagolóanyag, csomagolóeszköz, illetve csomagolási segédanyag előállítására felhasználó első belföldi vevő (Ktdt. 14. § (5) bek. fa) alpont)

Az fa) alpont csak részben új jogintézmény, tekintettel arra, hogy a 2013. január 1-jét megelőző szabályozás lehetővé tette az átvállalást, amennyiben csomagolóanyagból csomagolóeszköz került előállításra. Fontos eleme maradt a szabályozásnak, hogy kizárólag a Ktdt. fogalmi meghatározásának¹¹⁵ megfelelő csomagolóanyag feldolgozása esetén értelmezhető az átvállalás. A feldolgozási folyamat eredményeként nem kizárólag csomagolóeszköz állítható

¹¹³ Vhr. 9. § (2) bekezdés d-f) pont

¹¹⁴ Vhr. 9. § (2) bekezdés e) pont

¹¹⁵ Ktdt. 2. § 8. pont

elő, hanem anyagában, méretében, megjelenésében továbbfeldolgozott csomagolóanyag, csomagolóeszköz illetve csomagolási segédanyag. A szabályozás megengedi, hogy a csomagolóanyagból nem kizárólag csomagolóeszközöket – hanem például csomagolóanyagokat - előállító vállalkozások a termékdíj kötelezettséget ezen jogcím szerint is átvállalhassák a teljes beszerzéseik után, ezzel az életszerű ipari, technológiai folyamatokhoz történő igazodás irányába mutat.

8.1.2.7. a 3920 vámtarifaszám alá tartozó csomagolóanyag esetében az azt változatlan formában és állapotban, vagy más kiszerelésben, kiskereskedelmi értékesítés keretében továbbértékesítő első belföldi vevő vagy a d) pont szerinti értékesítés belföldi vevője

A csomagolószer hazai gyártójától vagy külföldről történő beszerzőjétől a továbbforgalmazó szerződéssel átvállalhatja a kötelezettséget (a termékdíj felszámítása nélkül). A továbbforgalmazó a szabályozás változásával már szintén termékdíj felszámítása nélkül tudja értékesíteni a csomagolószer a végfelhasználó vevőnek, a vevő nyilatkozata alapján. Ezen túlmenően a műanyag fólia (3920 vámtarifaszám) esetében a továbbforgalmazótól is átvállalhatja szerződéssel a kötelezettséget a kiskereskedelmi értékesítő, aki szintén termékdíj felszámítása nélkül tudja értékesíteni a fóliát a végfelhasználó vevőnek, a vevő nyilatkozata alapján.

8.1.3. Szerződés tartalmi követelményei

Az **átvállalási szerződések tartalmi követelményeit** a Vhr. határozza meg, mely szerint tartalmaznia kell a szerződő felek nevét, címét és adószámát (adószám hiányában az adóazonosító jelét), a termékdíj-köteles termék megnevezését, vámtarifaszámát, KT és CsK kódjának első három jegyét, az átvállalás időszakát, valamint az átvállalás jogcímének pontos jogszabályi helyét.¹¹⁶

8.2. Átalányfizetés

A kötelezettet terhelő adminisztrációs terhek csökkentése érdekében a jogalkotó biztosítja a csekély mennyiségű kibocsátó (termékdíjköteles terméket forgalomba hozó, saját célra felhasználó vagy készletre vevő), a mezőgazdasági termelő és a gépjármű forgalmazó kötelezett számára a **termékdíj átalányfizetés választásának** lehetőségét.

A **csekély mennyiségű kibocsátó** kötelezett, továbbá a Ktdt. 15/A. §-ban foglalt éves értékesítési nettó árbevétellel rendelkező, valamint a tárgyévben kötelezetté váló, 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti **mezőgazdasági termelő**, valamint a **gépjármű alkotórészeként, tartozékként termékdíjköteles terméket belföldi forgalomba hozó, saját célra felhasználó vagy készletre vevő** kötelezett termékdíj átalány fizetésére jogosult.¹¹⁷

A kötelezett a termékdíj-köteles termékkel végzett tevékenységét az állami adóhatóságnál annak megkezdésétől számított 15 napon belül bejelenti. A kötelezettség teljesítése során

¹¹⁶ Vhr. 9. § (1) bekezdés

¹¹⁷ Ktdt. 15. § (2) bekezdés

bejelenti továbbá, ha a termékdíj-kötelezettségét termékdíj-átalány fizetésre jogosultként kívánja teljesíteni.¹¹⁸

A jogosultság igénybe vétele előtt figyelembe kell venni, hogy a kötelezett a termékdíj-átalány fizetésre vonatkozó választását – a mennyiségi értékhatárok túllépésének esetét kivéve – tárgyéven belül nem változtathatja meg.¹¹⁹

8.2.1. Csekély mennyiségű kibocsátó kötelezett

Csekély mennyiségű kibocsátó: legfeljebb tárgyévi

- a) 30 kg akkumulátort
- b) csomagolószert termékkör esetén
 - ba) 3000 kg üveg,
 - bb) 300 kg – a műanyag bevásárló-reklám táska nélkül számított – műanyag,
 - bc) 75 kg műanyag bevásárló-reklám táska,
 - bd) 300 kg társított vagy rétegzett,
 - be) 500 kg papír, fa, természetes alapú textil,
 - bf) 300 kg fém,
 - bg) 300 kg egyéb,

azonban a bb)-bg) alpontok esetén mindösszesen legfeljebb 1000 kg csomagolószert

- c) 40 kg egyéb kőolajterméket,
- d) elektromos, elektronikai termékkör esetében,
 - da) 40 kg háztartási nagygépet,
 - db) 40 kg háztartási kisméretű gépet,
 - dc) 40 kg információs és távközlési berendezést, kivéve a rádiótelefon készüléket,
 - dd) 40 kg szórakoztató elektronikai cikket,
 - de) 40 kg barkácsgépet, szerszámot,
 - df) 10 kg játékot, szabadidős és sportfelszerelést,
 - dg) 10 kg ellenőrző, vezérlő és megfigyelő eszközt,
 - dh) 10 kg adagoló automatát,
 - di) 5 kg rádiótelefon készüléket

mindösszesen legfeljebb 100 kg elektromos, elektronikai terméket;

- e) 60 kg gumibroncsot,
- f) 100 kg reklámhordozó papírt,
- g) 2 kg egyéb műanyag terméket,
- h) 200 kg egyéb vegyipari terméket,
- i) 200 kg irodai papírt

meg nem haladó tömegű termékdíjköteles terméket – kizárólag végfelhasználó vevő részére – belföldi forgalomba hozó, saját célú felhasználó, vagy készletre vevő kötelezett.¹²⁰

A rendelkezés szigorú szabályokat szab a csekély mennyiségű kibocsátás meghatározásakor, ugyanis a termékáramokra meghatározott mennyiségek nem csak egyenként értelmezendők, így a bb)–bg) alpontokban meghatározottak közül együttesen maximálisan 1000 kg, a da)–di) alpontokban meghatározottak közül együttesen maximálisan 100 kg kibocsátási mennyiség után vehető igénybe a kedvezmény.

A termékdíj-átalány összegét

- a) akkumulár esetén 2 000 Ft/év,**

¹¹⁸ Ktdt. 10. § (1) bekezdés

¹¹⁹ Ktdt. 15.§ (3) bekezdés

¹²⁰ Ktdt. 2. § 6. pont

- b) csomagolószer termékáram esetén 12 000 Ft/év,
- c) egyéb hőolajtermék termékáram esetén 4 000 Ft/év,
- d) elektromos, elektronikai berendezés termékáram esetén 10 000 Ft/év,
- e) gumibroncs termékáram esetén 3 000 Ft/év,
- f) reklámhordozó papír termékáram esetén 8 000 Ft/év,
- g) egyéb műanyag termék termékáram esetén 4000 Ft/év,
- h) egyéb vegyipari termék termékáram esetén 4000 Ft/év,
- i) irodai papír termékáram esetén 4000 Ft/év.

mértékben állapítja meg a jogalkotó.¹²¹

Ha a termékdíj-átalány-fizetésre jogosult csekély mennyiségű kibocsátó kötelezett a meghatározott mennyiségi határokat túllépi, az átlépés dátumát követően kötelezettségeinek az általános szabályok szerint kell eleget tennie.¹²²

8.2.2. Mezőgazdasági termelő kötelezett

A termékdíjas szabályozás mezőgazdasági termelő kötelezettnek a Közösségi szabályozás értelmében vett mezőgazdasági termelőt tekint.

Mezőgazdasági termelő: olyan természetes vagy jogi személy illetve természetes vagy jogi személyek csoportja – tekintet nélkül az ilyen csoport vagy tagjainak nemzeti jog szerinti jogállására – akinek, illetve amelynek a mezőgazdasági üzeme az EUSZ-nek¹²³ az EUMSZ¹²⁴ 349. és 355. cikkével együtt értelmezett 52. cikkében meghatározottak szerint a Szerződések területi hatálya alá tartozik, és aki, illetve amely mezőgazdasági tevékenységet folytat.¹²⁵

A mezőgazdasági tevékenység alatt a mezőgazdasági termékek termelése, tenyésztése vagy termesztése értendő, például mezőgazdasági tevékenységnek minősül a saját méhészetben előállított méz termelése, így annak csomagolása (kiszerezése) az átalány termékdíj jogintézményében értelmezhető. (Azonban a megvásárolt bor palackozása, vagy a megvásárolt méz fogyasztó számára történő kiszerezése a fentiekkel szemben már csak egy csomagolási tevékenységet jelent, így arra nem alkalmazható e jogintézmény adta kedvezmény.) A jogalkotó a mezőgazdasági termelő átalány termékdíját, annak tárgyévét megelőző évi árbevételéhez igazítva eltérő mértékben állapítja meg.

A tárgyévét megelőző évben legfeljebb évi tíz millió forintos értékesítési nettó árbevételt elérő mezőgazdasági termelő termékdíj-átalánya 2000 Ft/év. A tárgyévét megelőző évben évi tíz millió forintot meghaladó, azonban legfeljebb évi ötven millió forintos értékesítési nettó árbevételt elérő mezőgazdasági termelő termékdíj-átalánya 7000 Ft/év, míg a tárgyévben kötelezetté váló mezőgazdasági termelő termékdíj-átalánya 5000 Ft/év.¹²⁶

8.2.3. Gépjármű alkotórészeként, tartozékaként termékdíjköteles terméket kibocsátó kötelezett

¹²¹ Ktdt. 15/B. § (1) bekezdés

¹²² Ktdt. 15/B. § (2) bekezdés

¹²³ Az Európai Unióról szóló szerződés

¹²⁴ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

¹²⁵ 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet

¹²⁶ Ktdt. 15/A. §

2016. január 1-jétől a termékdíj-átalány intézményének bővülésével a gépjármű alkotórészeként, tartozékaként termékdíjköteles terméket belföldi forgalomba hozó, saját célra felhasználó vagy készletre vevő kötelezett is jogosulttá válik termékdíj átalány fizetésére.¹²⁷

A termékdíjas szabályozásban gépjárműnek csak a 8702-8704 vtsz. és a 8711 vtsz. alá tartozó termékek minősülnek, kivévelt képeznek ez alól a segédmotorral felszerelt kerékpárok.¹²⁸

Az átalányfizetés ezen termékek részeként belföldön kibocsátót termékdíjköteles összetevők után nyílik meg.

A gépjármű alkotórészét, tartozékát képező termékdíj köteles termékek tömegét és a fizetendő termékdíj átalány összegét a Ktdt. 4. melléklete tartalmazza.

2018-tól a gépjármű termékdíjköteles alkotórészei termékdíjának vagy a termékdíjatalány összegének 70%-át kell megfizetni a hajtómotorként elektromos motorral is működő vagy 50%-át kell megfizetni a kizárólag elektromos hajtómotorral működő gépjármű forgalomba hozatala, saját célú felhasználása vagy készletre vétele esetén.¹²⁹

8.3. Egyéni hulladékkezelést teljesítő

A vonatkozó közösségi szabályozás szerint lehetővé kell tenni, hogy a kötelezett – a gyártói felelősség érvényesülése alapján – választása szerint, saját maga gondoskodhasson az általa forgalomba hozott, saját célra felhasznált vagy készletre vett termékdíj-köteles termékből keletkezett, meghatározott mennyiségű hulladék visszagyűjtéséről és hasznosításáról. E tevékenység a termékdíjas szabályozásban az egyéni hulladékkezelés jogintézményében kap szerepet.

A hulladékok visszagyűjtésével és a hulladékkezelőnek történő átadásával az államra háruló hulladékgazdálkodási feladatok csökkennek, értelemszerűen a hasznosítás elvégzéséhez sem kell az államnak pénzügyi forrásokat biztosítania. Erre tekintettel az egyéni hulladékkezelőnek a hulladékgazdálkodási tevékenységének teljesítménye alapján kell – kedvezményes – környezetvédelmi termékdíjat fizetnie, a Ktdt. 3. mellékletében meghatározott képletek szerint.

Egyéni hulladékkezelés a Ktdt. 1. § (3) bekezdés a) és b), valamint d) és e) pontja szerinti termékdíj-köteles termék- és anyagáramából keletkezett hulladék

- a) a kötelezett, illetve a kötelezett társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerinti kapcsolt vállalkozásának telephelyén való gyűjtése,
- b) saját célú felhasználás esetén a kötelezett telephelyén történő gyűjtése,
- c) csomagolószert hulladékának hajléktalan-ellátó szervezettel vagy intézménnyel ténylegesen, közösen a szervezet, intézmény épületében elhelyezett gyűjtőautomatával történő gyűjtése, vagy
- d) a kötelezettnek a termék forgalmazását végző kereskedelmi egységgel ténylegesen, közösen, az értékesítés helyén történő gyűjtése, és az a)-d) pont szerint gyűjtött hulladék hasznosítása vagy hasznosíttatása.¹³⁰

¹²⁷ Ktdt. 15.§ (2) bekezdés c) pont

¹²⁸ Ktdt. 2. § 14b. pont

¹²⁹ Ktdt. 3/B. §

¹³⁰ Ktdt. 2. § 12. pont

Tehát egyéb kőolajtermék és reklámhordozó papír, egyéb műanyagtermék, egyéb vegyipari termék és irodai papír tekintetében nem választható egyéni hulladékkezelés.

Az elszámolni kívánt mennyiség vonatkozásában csak olyan hulladék vehető figyelembe, amely a **kötelezett vagy kapcsolt vállalkozása telephelyén történő gyűjtésből**, vagy a **kötelezetteknek a termékdíj-köteles termék forgalmazását végző kereskedelmi egységgel, az értékesítés helyén tényleges, közös gyűjtésből**, vagy **hajléktalan-ellátó szervezettel vagy intézménnyel közösen a szervezet, intézmény épületében elhelyezett gyűjtőautomatával történő gyűjtésből** származik. Ténylegesen közösnek akkor tekinthető az adott gyűjtés, ha erre a célra közösen finanszírozott és működtetett gyűjtőrendszert hoznak létre az érintettek és ezt igazolni is tudják. A hulladékkezelési teljesítmény meghatározása során – a hasznosítás helyétől függetlenül – **kizárólag az a Magyarország területén gyűjtött hulladék vehető figyelembe**, amelynek hasznosításra történő átvételét az átvevő hasznosító a tárgyévben folyamatosan, a teljesítéssel egyidejűleg kiállított és átadott átvételi elismervénnyel igazol és a tényleges hulladékhasznosítás megtörténtét a tárgyévet követő év március 31-ig a kötelezett számára leigazol.¹³¹

Az egyéni hulladékkezelő jogosult a magánszemély vevőtől lakossági gyűjtésből származó, termékdíj-köteles termékből képződött azonos anyagáramú homogén hulladékok - ideértve a más által forgalomba hozott csomagolási hulladékot - gyűjtésére is¹³².

Fentiekkel kapcsolatban a szabályozás további kiegészítéssel él, miszerint az egyéni hulladékkezelők teljesíthetik kötelezettségüket gyűjtést végző teljesítésben közreműködőn keresztül is.¹³³

Az egyéni hulladékkezelés intézményét választó kötelezetteknek a kibocsátása (forgalomba hozatal, saját célú felhasználás, vagy készletre vétel) után keletkező hulladék meghatározott mennyiségének visszagyűjtését követően rendelkeznie kell a hulladék megfelelő kezeléséről (hasznosít vagy hasznosíttat).

A jogalkotó elsősorban az **anyagában történő hasznosítást preferálja** az egyéni hulladékkezelés intézményében, így annak mértéke a jogszabályi rendelkezések szerint termék- és anyagáramonként legalább 55%-ot¹³⁴ el kell, hogy érje, így adott termék- és anyagáram vonatkozásában az energetikai hasznosítás a fennmaradó legfeljebb 45%-os¹³⁵ arányban vehető figyelembe. Az anyagában történő hasznosítás fogalmát a Ht.¹³⁶ 2. § (1) bekezdés 1. pontja, az anyagáram és a termékáram fogalmát a Ktdt. 2. § 2. és 28. pontja határozza meg.

Abban az esetben, ha az egyéni teljesítő kötelezett a fentiekben meghatározottak szerint gyűjtött hulladékot nem maga hasznosítja, úgy hasznosíttatás alatt a kötelezett 1. § (3) bekezdés a), b), d), e) pontja szerinti termékdíjköteles terméknek a termék- és anyagáramából keletkezett – 12. pont szerint gyűjtött – hulladéka vállalkozási szerződés keretében más, erre feljogosított gazdálkodó szervezetnél történő hasznosítását szükséges érteni.¹³⁷

¹³¹ Ktdt. 16. § (1) bekezdés

¹³² Ktdt. 16/A. § (2) bekezdés

¹³³ Ktdt. 16/A. § (5) bekezdés

¹³⁴ Ktdt. 16. § (2) bekezdés

¹³⁵ Ktdt. 16. § (3) bekezdés

¹³⁶ A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény

¹³⁷ Ktdt. 2. § 17. pont

Az egyéni hulladékkezelés intézménye választható lehetőségként áll a kötelezett rendelkezésére, melyre vonatkozó **bejelentést új kötelezettként 15 napon belül, míg a tárgyévet megelőzően is kötelezettként teljesítő gazdálkodó esetében tárgyév január 31-ig kell megtenni.** A bejelentésben a kötelezett nyilatkozik arról, hogy mely termék- és anyagáramokban kíván élni az egyéni teljesítés lehetőségével, megadva a tárgyévben kibocsátani, illetve visszagyűjteni tervezett mennyiségeket, megjelölve a hulladékkezelés során együttműködő szerződött partnereket, a kapcsolt vállalkozásokat és a gyűjtési pontként felhasznált telephelyeket.¹³⁸

Az egyéni teljesítés választásának nem feltétele, hogy valamennyi érintett termékáramra teljes körűen alkalmazásra kerüljön. Ennek eredményeként – a bejelentés során tett nyilatkozatok alapján – lehetőség nyílik arra is, hogy egyes termékáramok tekintetében az egyéni teljesítés szabályai mellett más termékáramokra az általános szabályok legyenek az irányadóak.

A Vhr. a nyilvántartás-vezetési kötelezettséggel kapcsolatban kimondja, hogy az egyéni hulladékkezelést teljesítő **kötelezett és együttműködő partnerei olyan nyilvántartást kötelesek vezetni,** amelyekből megállapítható a teljesítés időpontja, a kezelt hulladék termékdíj-köteles termékből képződő hulladék termékdíj kódja, az úgynevezett HKT kód, és a hulladék mennyisége. A hulladékkezelőkkel történt elszámolásokat és a cégszerűen aláírt igazolásokat a kötelezett a székhelyén köteles gyűjteni.¹³⁹

Az egyéni hulladékkezelést teljesítő kötelezett bevallási kötelezettségének teljesítésére további különös rendelkezések is vonatkoznak.

Az egyéni hulladékkezelést választó kötelezett (éves) bevallásában, a bevallás benyújtásáig (azaz legkésőbb a tárgyévet követő és április 20-ig) gyűjtött, és hasznosításra átadott, igazoltan hasznosított mennyiséget, és a rá vonatkozó kibocsátott termékdíj-köteles termék mennyiségét veszi figyelembe, és ennek megfelelően számolja ki a 3. mellékletben meghatározott eljárás szerint a kötelezettségét.¹⁴⁰

Az egyéni teljesítés rendszerébe 2018. évben újként belépő – azaz 2017-ben nem egyéni teljesítőként eljáró – kötelezett bevallásában a tárgyévi (2018. évi) kibocsátási adatait szerepelteti, míg a 2017. évben már és 2018. évben továbbra is egyéni hulladékkezelőként teljesítő kötelezett a 2017. évben kibocsátott termékdíj-köteles termékeinek mennyiségi adatait veszi figyelembe a bevallásának elkészítése során.

Fenteik alól kivételt képez a csomagolószer termékárama, annak kizárólag a tárgyévi kibocsátási adatai szerepeltethetők a bevallásban.**8.4 Termékdíj raktár**

A jogintézmény bevezetésének célja, hogy könnyítsen a belföldi előállításban és kereskedelemben érintett, valamint az exportra termelő vállalkozások adminisztrációs terhein. Ennek megfelelően a termékdíj raktárban a díjköteles termékek a termékdíj megfizetése nélkül tárolhatók, vagy ipari termékdíj raktárban előállíthatók, vagy tovább feldolgozhatók, újbóli felhasználásra előkészíthetők, és a kötelezettnek csak a végfelhasználáskor vagy a belföldi forgalomba hozatalkor merül fel fizetési kötelezettsége.

¹³⁸ Vhr. 27. § (1) bekezdés

¹³⁹ Vhr. 27. § (7) bekezdés

¹⁴⁰ Ktdt. 16/A. § (8) bekezdés

Az intézmény alkalmazását azonban szigorú feltételrendszer mentén megvalósuló engedélyezési eljárás előzi meg.

8.4.1 Engedélyezés

Termékdíj raktár üzemeltetése kérelemre annak a gazdálkodó szervezetnek engedélyezhető amely(nek)

- a) a termékdíj raktár működésére szolgáló ingatlan jogszerű használója,
- b) olyan nyilvántartási, bizonylati rendszert alkalmaz, amelynek alapján a felhasznált, előállított, feldolgozott, alkotórészként, tartozékként más termékbe beépített, újbóli felhasználásra előkészített, raktározott termékdíjköteles termék mennyiségi számbavétele ellenőrizhető,
- c) nincs meg nem fizetett vám- vagy adótartozása (kivéve, ha arra részletfizetést vagy fizetési halasztást engedélyeztek),
- d) nem áll csőd-, felszámolási vagy végelszámolási, valamint kényszerterelési eljárás alatt,
- e) ipari termékdíj raktár esetében - a termékdíj raktári engedély kiadásának évét követő évtől vállalja, hogy független könyvvizsgáló által hitelesített (auditált) mérleggel rendelkezik,
- f) termékdíj ügyintéző szakképesítéssel rendelkezik vagy ilyen szakképesítéssel rendelkező ügyintézőt foglalkoztat, képviselőt alkalmaz a termékdíj raktár ügyeinek intézésére, és
- g) vezetője, vezető tisztségviselője, egyéni vállalkozó esetében az egyéni vállalkozó
 - a 2013. június 30-ig hatályban volt, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1978. évi IV. törvény) szerinti gazdasági vagy a közélet tisztasága elleni,
 - a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény XXVII. vagy XXXVIII-XLIII. Fejezetében meghatározott bűncselekmény elkövetése miatt nem áll jogerős ítélet hatálya alatt vagy mentesült a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alól.¹⁴¹

Termékdíj raktári engedély kérelemre – melynek adattartalmát a Vhr. 2/B. § (3) bekezdése határozza meg –, legfeljebb öt évre adható, amely az engedélyezés feltételeinek fennállása esetén újabb öt évre meghosszabbítható.¹⁴²

A termékdíj raktár üzemeltetésének feltételei – az e törvényben és a végrehajtására kiadott rendeletben foglaltak alapján – az állami adóhatóság által kiadott engedélyben kerül meghatározásra.¹⁴³ Abban az esetben, ha a termékdíj raktár engedélyese a termék- és anyagáram bővítését vagy szűkítését, vagy a termékdíj raktár címén, helyrajzi számán belüli termékdíj raktár területének megváltoztatását, továbbá az ideiglenes kiadás alkalmazására irányuló nyilatkozat módosítását vagy az engedély hatályának meghosszabbítását kéri, az engedély módosítására irányuló kérelmet kell benyújtania.¹⁴⁴

Fontos kiemelni, hogy a termékdíj raktár engedélyese felelősséggel tartozik a termékdíj raktárba betárolt termékdíj-köteles termékkel kapcsolatos kötelezettségek és az engedélyben

¹⁴¹ Ktdt. 9/A. § (1) bekezdés

¹⁴² Ktdt. 9/A. § (2) bekezdés

¹⁴³ Ktdt. 9/A. § (4) bekezdés

¹⁴⁴ Vhr. 2/B. § (5) bekezdés

meghatározott feltételek teljesítéséért¹⁴⁵, így rá a kötelezettre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A termékdíj raktár engedélyezési feltételeinek fennállását az állami adó- és vámhatóság az engedélyezési eljárás során előzetesen, valamint az engedély kiadását követően is vizsgálhatja.

Amennyiben a termékdíj raktár engedélyezési feltételei már nem állnak fenn, vagy, ha a termékdíj raktár engedélyese az állami adó- és vámhatóság ellenőrzése során megállapított hiányosságot az előírt határidőn belül nem szüntette meg, az engedélyt az állami adó- és vámhatóság visszavonja.¹⁴⁶ Ebben az esetben, illetve az engedély határidejének lejáratára esetén az esemény bekövetkeztét követő napon saját célú felhasználás címen – a raktárkészlet azon mennyisége után, melyre a termékdíj nem került megfizetésre vagy korábban visszatérítésre került – termékdíj-kötelezettség keletkezik a raktár engedélyesének.¹⁴⁷

8.4.2 A raktár működése

A termékdíj raktárban nem termékdíj-köteles termék tárolása, előállítása, feldolgozása, alkotórészként, tartozékként más termékbe beépítése is végezhető, amennyiben azok elkülönítése a vezetendő nyilvántartások alapján biztosított. Kereskedelmi termékdíj raktárban a termékdíj-köteles termékek – a Vhr-ben meghatározottak szerint – különböző kezelési eljárások alá vethetők.¹⁴⁸

Az ipari termékdíj raktárban más tulajdonát képező termékdíj-köteles termék termékdíj raktár engedélyes általi előállítása, feldolgozása, készletezése, alkotórészként, tartozékként más termékbe történő beépítése, újbóli felhasználásra való előkészítése¹⁴⁹; kereskedelmi termékdíj raktár esetén pedig a termékdíj raktár engedélyesének saját tulajdonú termékdíj-köteles terméke tárolása mellett más tulajdonát képező termékdíj-köteles termék termékdíj raktár engedélyes általi tárolása is végezhető, feltéve, hogy erről a felek írásban megállapodtak.¹⁵⁰

Az ipari termékdíj raktárból a felek írásbeli megállapodása alapján ideiglenesen kiadható a termékdíj-köteles termék, ha

- a) az előállítás, feldolgozás, újbóli felhasználásra való előkészítés, illetve alkotórészként, tartozékként más termékbe történő beépítés egyes részfeladatainak elvégzésére az ipari termékdíj raktár területén nincs lehetőség vagy
- b) az újrahaználható csomagolószerszám bérleti rendszerének szabályairól szóló kormányrendelet szerint engedélyezett bérletes csomagolószerszám a bérlő részére rendelkezésre bocsátják.¹⁵¹

Az ideiglenes kiadás lehetőségét és az e címen végezni kívánt, technológiailag indokolt tevékenység (tevékenységek) megnevezését az engedélyezés során kérelmezni kell.¹⁵²

¹⁴⁵ Ktdt. 9/A. § (5) bekezdés

¹⁴⁶ Ktdt. 9/A. § (7) bekezdés

¹⁴⁷ Ktdt. 9/A. § (11) bekezdés

¹⁴⁸ Ktdt. 9/A. § (6) bekezdés

¹⁴⁹ Vhr. 2/C. § (1) bekezdés

¹⁵⁰ Vhr. 2/D. §

¹⁵¹ Vhr. 2/C. § (2) bekezdés

¹⁵² Vhr. 2/C. § (3) bekezdés

A termékdíj raktárban kiskereskedelmi értékesítés és bizományosi értékesítés nem végezhető. Ez alól kivételt képez a 3920 vámtarifaszám alá tartozó csomagolóanyag nem csomagolási célú felhasználója, továbbá a nemzetközi közforgalmú repülőtéren a repülésre nyilvántartásba vett induló utasok tartózkodására szolgáló tranzit területen kialakított, kizárólag nem helyben fogyasztásra értékesítést végző üzletben, végső úti céllal külföldre utazó utas részére történő értékesítés.¹⁵³

A termékdíj raktár engedélyese köteles továbbá tételes leltárral alátámasztani

- a) a nyitó termékdíj raktári készletet a termékdíj raktár létesülésének napjára,
- b) a záró termékdíj raktári készletet a termékdíj raktár megszűnésének napjára,
- c) egyéb esetekben pedig a nyitó és záró termékdíj raktári készletet naptári évente, a naptári év végének utolsó napjára vonatkozó mennyiségi felvétellel.¹⁵⁴

Abban az esetben, ha a leltározás a nyilvántartáshoz képest mennyiségi eltérést mutat, a mennyiségi eltérés körébe tartozó többletet a tulajdonjog figyelembevételével - amennyiben a tulajdonjog nem állapítható meg, a termékdíj raktár engedélyese részére - be kell tárolni, hiány esetén pedig saját célú felhasználásként kell elszámolni az engedélyes részére.¹⁵⁵

A termékdíj raktárba a tárgyhónap alatt betárolt és kitárolt termékdíj-köteles termékekről, továbbá a raktárkészletről a raktár engedélyesnek adatot kell szolgáltatnia – elektronikus úton – az állami adó- és vámhatóság részére. Az adatszolgáltatást a tárgynegyedévet követő hónap 20. napjáig, negyedévente kell teljesíteni.¹⁵⁶

A termékdíj raktár nyilvántartásának adattartalmi követelményeit, a beszállítás és kiszállítás rendjét, a termékdíj raktárban végezhető szokásos kezelési módok listáját, valamint a termékdíj raktárba történő be- és kiszállításról, továbbá a raktárkészletről szóló adatszolgáltatás adattartalmát a Vhr. 7. melléklete tartalmazza.

9. Csomagolószeres környezetvédelmi termékdíjára vonatkozó speciális szabályok

9.1. Összetett vagy társított csomagolószer

Mint minden termékdíjköteles termék, így a csomagolószeres esetében is a termékdíj alapját a szóban forgó termékdíjköteles termék kilogrammra vetített tömege határozza meg. Azonban egyes csomagolási formák esetében, amennyiben azok több különböző anyagáramba tartozó összetevő együttes felhasználása révén jönnek létre, szükség van egyfajta elhatárolásra, illetve szabályra, melynek segítségével az ily módon több összetevőből álló termékek tömegére vetített termékdíj meghatározható.

Összetett vagy társított csomagolószer esetén a fizetendő termékdíj megállapítására,

- a) ha az fizikai módon összetevőire szétválasztható, az egyes összetevőkre vonatkozó termékdíjtételt,
- b) ha az fizikai módon összetevőire szét nem választható és legalább 90%-ban egynemű anyagból áll, a csomagolószer teljes tömegére a fő összetevőre vonatkozó termékdíjtételt,
- c) ha az fizikai módon összetevőire szét nem választható és nincs olyan összetevő, amely a csomagolószer tömegének 90%-át eléri, a társított anyagokra vonatkozó termékdíjtételt

¹⁵³ Ktdt. 9/A. § (12) bekezdés

¹⁵⁴ Vhr. 2/F. § (1) bekezdés

¹⁵⁵ Vhr. 2/F. § (3) bekezdés

¹⁵⁶ Vhr. 2/E. § (5) bekezdés

kell alkalmazni.¹⁵⁷

9.2. Újrahasználható csomagolószerszám

A törvény preambulumban meghatározott környezetvédelmi célok megvalósítása érdekében az olyan csomagolószerszám forgalomba hozatalát illetve saját célú felhasználását, vagy készletre vételét, amelyek többször használhatók, így életciklusuknak köszönhetően később válnak hulladékká, ezáltal egyszer használatos csomagolószerszámokhoz mérten jóval kevésbé terhelik a környezetet, a jogalkotó – meghatározott további feltételek teljesülése esetén – az alábbi rendelkezésben foglaltakkal támogatja.

Az újrahasználatos csomagolószerszám csomagolás részeként történő kibocsátása esetén, az újrahasználatos csomagolószerszám nyilvántartásába felvett csomagolószerszám tekintetében nem keletkezik termékdíj-kötelezettség, feltéve, hogy a kötelezett arra betétdíj alkalmaz.¹⁵⁸

A jogalkotó tehát az újrahasználatos rendszer alkalmazásának feltételül az **újrahasználatos csomagolószerszám nyilvántartásba-vételét**, valamint azokra vonatkozóan **betétdíjas rendszer alkalmazását** nevezi meg. Minimálisan e két feltétel szükséges az újrahasználatos rendszer nyújtotta előnyök kihasználása érdekében.

A nyilvántartásba vételt az országos környezetvédelmi hatóságnál lehet kezdeményezni, a Vhr. 8. melléklete szerinti adatok benyújtásával. A környezetvédelmi hatóság a kötelezett, vagy a csomagolószerszám felhasználójának kérelmére akkor veszi fel a csomagolószerszám az újrahasználatos csomagolószerszám nyilvántartásába, ha az megfelel a Ktdt. 2. § 31. pontban meghatározott feltételeknek¹⁵⁹, azaz a csomagolószerszám az MSZ EN 13429:2004 Csomagolás - Újrahasználat szerinti szabvány, vagy azzal egyenértékű megoldás alapján alkalmas csomagolásként történő többszöri felhasználásra. Az országos környezetvédelmi hatóság a nyilvántartásba vételt eljárási díj megfizetése ellenében végzi.

A betétdíj rendszer engedélyezésére vonatkozó szabályokat külön jogszabály határozza meg.

A betétdíjas szabályozás alkalmazásában:

- a) betétdíjas termék: „betétdíjas termék” megjelöléssel gyártott, illetve forgalmazott termék vagy a termék csomagolása, amelynek e megjelöléssel történő gyártását, illetve első forgalomba hozatalát az országos környezetvédelmi hatóságnak bejelentették;
- b) betétdíj: a betétdíjas termék árával együtt felszámított, annak visszaváltásakor a forgalmazónak, illetve visszaváltójának maradéktalanul visszafizetett díj.¹⁶⁰

Lényeges elem, hogy a termék vagy a termék csomagolásának betétdíjas terméké minősítéséről maga a gyártó vagy forgalmazó, mint kötelezett dönt. Azonban abban az esetben, ha a gazdálkodó valamely termékét ilyen minősítéssel látja el, úgy a betétdíjas szabályozás kötelezettjévé válik és rá nézve az abban foglaltak irányadóak.

9.3. Külföldről behozott csomagolás részét képező újrahasználatos csomagolószerszám

A külföldről behozott csomagolás részét képező újrahasználatos csomagolószerszám saját célú felhasználása során nem keletkezik termékdíj-kötelezettség, amennyiben a kötelezett

¹⁵⁷ Ktdt. 27. § (1) bekezdés

¹⁵⁸ Ktdt. 4. § (2) bekezdés e) pont

¹⁵⁹ Ktdt. 27. § (2) bekezdés

¹⁶⁰ A betétdíj alkalmazásának szabályairól szóló 209/2005. (X. 5.) Korm. rendelet

nyilvántartásával, bizonylatokkal alá tudja támasztani, hogy az újrahasználatos csomagolószert a kötelezettség keletkezésének időpontját követő 365 napon belül közvetlenül külföldre vagy ipari termékdíj raktárba visszazállították.¹⁶¹

A jogalkotó – a belföldön előállított és kibocsátott újrahasználatos csomagolási összetevők mellett – rendezni kívánja a külföldről behozott csomagolás részét képező újrahasználatos csomagolási összetevők (csomagolószerek) jogi helyzetét is, mégpedig oly módon, hogy rendelkezése értelmében azok vonatkozásában kizárólag abban az esetben nem keletkezik termékdíj-kötelezettség, amennyiben a kötelezettség keletkezését követő 365 napon belül az újrahasználatos csomagolószert igazoltan ismét külföldre visszazállították. A visszazállításról a kötelezett maga, vagy megbízása alapján megbízottja útján gondoskodhat.

A fentiekben részletezettek szerinti újrahasználatos csomagolószert külföldre történő vagy ipari termékdíj raktárba történő visszazállításának igazolására a csomagolószert CsK kódja, GTIN száma vagy GTIN szám hiányában a Vhr. 8. mellékletben foglalt adatok szerinti mennyiségi alapú nyilvántartás is alkalmas. A külföldre vagy ipari termékdíj raktárba történő visszazállítás igazoltnak tekintendő, ha a behozó nyilvántartása tartalmazza legalább a termékdíj-köteles csomagolószert megnevezését, CsK kódját, GTIN számát, vagy GTIN szám hiányában a 8. mellékletben foglalt adatokat, mennyiségét, kiszállításának dátumát és a kiszállítást igazoló fuvarokmányt, vagy fuvarokmány hiányában a visszavételt igazoló adatokat.¹⁶²

Abban az esetben, ha a fentiekben meghatározottak maradéktalanul nem teljesülnek, tehát 365 napon belül az újrahasználatos csomagolószert teljes mennyisége vagy annak egy része nem kerül külföldre visszazállításra, akkor a Magyarországon maradt mennyiségre vonatkozóan a termékdíj-kötelezettség beáll. Ez esetben a termékdíj-megállapítási időn túli külföldre történő kiszállítás alapján visszaigénylésre van lehetőség.¹⁶³

A Ktdt. 4. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott újrahasználatos csomagolószert

a) tárgyidőszakon belüli kiszállítása esetén abban az esetben nem keletkezik termékdíj-fizetési kötelezettség, vagy

b) tárgyidőszakon túl történő kiszállítás következtében történő visszaigénylésre akkor kerülhet sor, ha a kiszállítás igazolt módon megtörtént.

A külföldről behozott áru csomagolásának részeként behozott csomagolószert 2014-évtől nem szükséges az újrahasználatos csomagolószerek nyilvántartásába felvetetni, amennyiben az a későbbiekben nem kerül belföldi forgalomba.

10. A termékdíj visszaigénylése

A befizetett termékdíj, az átalány-termékdíj kivételével

- a) a termékdíjköteles termék külföldre történő igazolt kiszállítása;
- b) a termékdíjköteles termék változatlan formában, illetve változatlan formában és állapotban más termékbe beépített külföldre történő értékesítése;
- c) a nemzetközi szerződés szerint köztehermentes beszerzéssel összefüggő tevékenység;
- d) az Észak-atlanti Szerződés Szervezete Biztonsági Beruházási Programja megvalósításával összefüggő tevékenység;

¹⁶¹ Ktdt. 4. § (2) bekezdés d) pont

¹⁶² Vhr. 2/A. § (2) bekezdés

¹⁶³ Ktdt. 25. § (1) bekezdés f) pont

- e) a termékdíjköteles termék gyártásához közvetlen anyagként (alapanyag) felhasznált termékdíjköteles termék felhasználása;
- f) a 4. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott csomagolószerszám termékdíj-megállapítási időszakon túli külföldre történő igazolt visszaszállítása,
- g) csomagolóanyag vagy csomagolási segédanyag esetében, annak – a továbbforgalmazás kivételével – nem csomagolás előállítására való felhasználása,
- h) a csomagolás alkotórészeként forgalomba hozott záróelem kereskedelmi csomagolószerszámként vagy fém-italcsomagolószerszámként megfizetett termékdíja esetén visszaigényelhető.¹⁶⁴

A kötelezett az általa befizetett egyéb kőolajtermék termékdíjának visszaigényelheti azon részét, amelyre vonatkozóan a használt vagy hulladékká vált, a kötelezettnél termékdíjköteles egyéb kőolajtermék anyagában történő hasznosításra történő átadás-átvételének tényét és a hasznosítás tényét igazolja.¹⁶⁵

Visszaigényelhető továbbá a növényvédő szerrel közvetlenül érintkező, a növényvédőszer csomagolását képező csomagolószerszámok után megfizetett termékdíjnak azon része, amelyet a visszaigénylő a hulladékkezelés szervezését ellátó non-profit szervezet részére szolgáltatási díjként - a hulladékká vált csomagolást alkotó csomagolószerszám tömegére vonatkozóan - igazoltan megfizetett.¹⁶⁶ Ebben az esetben a visszaigényelhető termékdíj alapjának a tárgynegyedévben hulladékkezelésre igazoltan átadott növényvédőszerrel szennyezett csomagolási hulladékot képező csomagolószerszámok tömegét szükséges tekinteni.¹⁶⁷

A termékdíjat azon termékek után lehet visszaigényelni, amelyekre vonatkozóan a termékdíj megfizetése ténylegesen és igazolható módon megtörtént.¹⁶⁸

A termékdíj visszaigénylésére – a használt vagy hulladékká vált kőolaj hasznosításával kapcsolatos visszaigénylés kivételével – a visszaigénylésre való jogosultság keletkezésének időpontja szerinti tárgyidőszakra vonatkozó bevallásban kerülhet sor.¹⁶⁹

Valamennyi visszaigénylési jogcím érvényesítése esetén elmondható, hogy a szabályozás a visszaigénylőre kötelezettként tekint, így rá a kötelezetre vonatkozó bejelentéssel, változás-bejelentéssel, termékdíj megállapítással termékdíj bevallással és nyilvántartás-vezetéssel, továbbá az ellenőrzéssel kapcsolatos szabályokat kell alkalmazni.¹⁷⁰

10.1. A termékdíj-köteles termék külföldre történő igazolt kiszállítása

A visszaigénylés leggyakrabban előforduló jogcíme a **termékdíj-köteles termék külföldre történő kiszállítása**.¹⁷¹ A nem Magyarországon forgalomba kerülő vagy használatba vett termékdíj-köteles termékből képződött hulladék nem itt válik szennyező anyaggá vagyis nem indokolt utána a termékdíj megfizetése. Amennyiben a termékdíj megfizetésére korábban sor került és a termékdíj-köteles termék külföldre történő kiszállítása igazolt módon megtörtént, lehetőség van a ténylegesen megfizetett termékdíj összegének visszaigénylésére.

¹⁶⁴ Ktdt. 25. § (1) bekezdés

¹⁶⁵ Ktdt. 25. § (2) bekezdés

¹⁶⁶ Ktdt. 25. § (2a) bekezdés

¹⁶⁷ Ktdt. 25. § (2b) bekezdés

¹⁶⁸ Ktdt. 25/A. § (1) bekezdés

¹⁶⁹ Ktdt. 25/A. § (2) bekezdés

¹⁷⁰ Ktdt. 25. § (4) bekezdés

¹⁷¹ Ktdt. 25. § (1) bekezdés a) pont

10.2. A termékdíjköteles termék változatlan formában, illetve változatlan formában és állapotban más termékbe beépített külföldre történő értékesítése

A külföldre történő értékesítés számlával vagy az ügylet teljesítését igazoló egyéb okirattal és szállítólevéllel vagy fuvarokmánnyal igazolható. A visszaigénylés további feltétele a termék beszerzéséről kiállított számla vagy az ügylet teljesítését igazoló egyéb okirat, amely tartalmazza a termék első belföldi forgalomba hozatalakor a kötelezett által kibocsátott számla vagy az ügylet teljesítését igazoló egyéb okirat számát, azonosító adatát, a kötelezett nevét, címét, adószámát, és a kötelezett által kiállított számlán vagy annak mellékletében, illetve az ügylet teljesítését igazoló egyéb okiraton feltüntetett termékdíj mértékét és összegét.¹⁷²

Használt vagy hulladékká vált termékdíj-köteles termék után – az újrahasználatos csomagolóanyag-nyilvántartásban található csomagolóanyag és az egyéb kőolajtermék hulladékának kivételével – nem lehet a termékdíjat külföldre történő értékesítés esetén visszaigényelni.¹⁷³

Fontos megjegyezni, hogy a megfizetett termékdíj visszaigénylése szempontjából a termékdíj-köteles termék ipari termékdíj raktárba történő betárolása külföldre történő kiszállítással, vagy a külföldre történő ingyenes vagy visszerhes tulajdonjog-átruházással esik egy tekintet alá.¹⁷⁴

10.3 A termékdíj-köteles termék gyártásához közvetlen anyagként (alapanyag) felhasznált termékdíj-köteles termék felhasználása

A termékdíj-köteles termék alapanyagként történő felhasználásának minősül az a felhasználás, amely során a termékdíj-köteles termék a technológiai eljárás szerint épül be egy másik termékbe, egyéb kőolajtermék esetén elveszítve az eredeti tulajdonságait.¹⁷⁵ A termékdíj-köteles termék alapanyagként történő felhasználása esetén a kötelezettnek nyilvántartást kell vezetnie az alapanyagkénti felhasználás időpontjáról, és az alapanyagként felhasznált termékdíj-köteles termék mennyiségéről.¹⁷⁶

A visszaigénylés a gyártási selejt és hulladék mennyiségére is figyelembe vehető, de ebben az esetben a gyártási selejt és hulladék a hulladékhasznosítási teljesítménybe nem vehető figyelembe.¹⁷⁷

Figyelembe véve a fenti bekezdésben írtakat, alapanyagként történő felhasználásnak minősül például a társított csomagolás vagy rétegzett italcsomagolás létrehozására alkalmas csomagolóanyag gyártása során az egyes csomagolóanyagok felhasználása. Tehát a különféle csomagolóanyagokból csomagolóeszköz létrehozása történik, mely által az egyes termékdíjköteles összetevőkből egy újabb termékdíjköteles termék kerül előállításra.

10.4 A Ktdt. 4. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott csomagolóanyag termékdíj-megállapítási időszakon túli külföldre történő igazolt visszaszállítása

¹⁷² Ktdt. 25. § (3) bekezdés

¹⁷³ Ktdt. 25/A. § (4) bekezdés

¹⁷⁴ Ktdt. 25. § (5) bekezdés

¹⁷⁵ Ktdt. 2. § 1a. pont

¹⁷⁶ Vhr. 2. § (3) bekezdés a) pont

¹⁷⁷ Ktdt. 25. § (6) bekezdés

A külföldről behozott csomagolás részét képező újrahasználatos csomagolóanyag után alapesetben akkor keletkezik termékdíjfizetési kötelezettség, amennyiben a külföldről behozott újrahasználatos csomagolóanyag behozatalának időpontját követő 365 napon belül annak teljes mennyisége nem kerül igazoltan külföldre – vagy ipari termékdíj raktárba – visszaszállításra. Abban az esetben azonban, ha a 365 napon túl a szóban forgó termék ismételen külföldre visszaszállításra kerül, a termékdíj-megállapítási időszakban annak mennyisége után keletkezett (és megfizetett) termékdíj visszaigényelhető.

A visszaigénylés feltétele – a külföldre történő kiszállításhoz kapcsolódó, meghatározott adattartalmú nyilvántartás vezetésén túl – a kiszállítás teljesítésének megfelelő módon való igazolása.

Az újrahasználatos csomagolóanyag külföldre – vagy ipari termékdíj raktárba – történő visszaszállításának igazolására a csomagolóanyag CsK kódja, GTIN száma, vagy GTIN szám hiányában a 8. mellékletben foglalt adatok szerinti mennyiségi alapú nyilvántartás is alkalmas. A külföldre – vagy ipari termékdíj raktárba – történő visszaszállítás igazoltnak tekintendő, ha a behozó nyilvántartása tartalmazza legalább a termékdíj-köteles csomagolóanyag megnevezését, CsK kódját, GTIN számát, vagy GTIN szám hiányában a 8. mellékletben foglalt adatokat, mennyiségét, a kiszállításának dátumát és a kiszállítást igazoló fuvarokmányt, vagy fuvarokmány hiányában a visszavételt igazoló adatokat.¹⁷⁸

10.5 Csomagolóanyag vagy csomagolási segédanyag esetében, annak – a továbbforgalmazás kivételével – nem csomagolás előállítására való felhasználása

A csomagolóanyag vagy csomagolási segédanyag nem csomagolási célú felhasználása esetén alkalmazható visszaigénylési jogcím¹⁷⁹ a Ktdt. 3. § (6) bekezdés c) pont ca) alpontjának párja. Joghatása hasonló, mint a nyilatkozattételnek, azzal a különbséggel, hogy ez esetben az egyéb csomagolóanyag termékdíjjal növelt értéken való belföldi beszerzése már megtörtént, így a számlán továbbhárított termékdíj a kereskedelmi lánc végén elhelyezkedő számára visszaigényelhetővé válik, feltéve, ha a visszaigénylési jogcím feltételeinek eleget tesz.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

¹⁷⁸ Vhr. 2/A. § (2) bekezdés

¹⁷⁹ Ktdt. 25. § (1) bekezdés g) pont